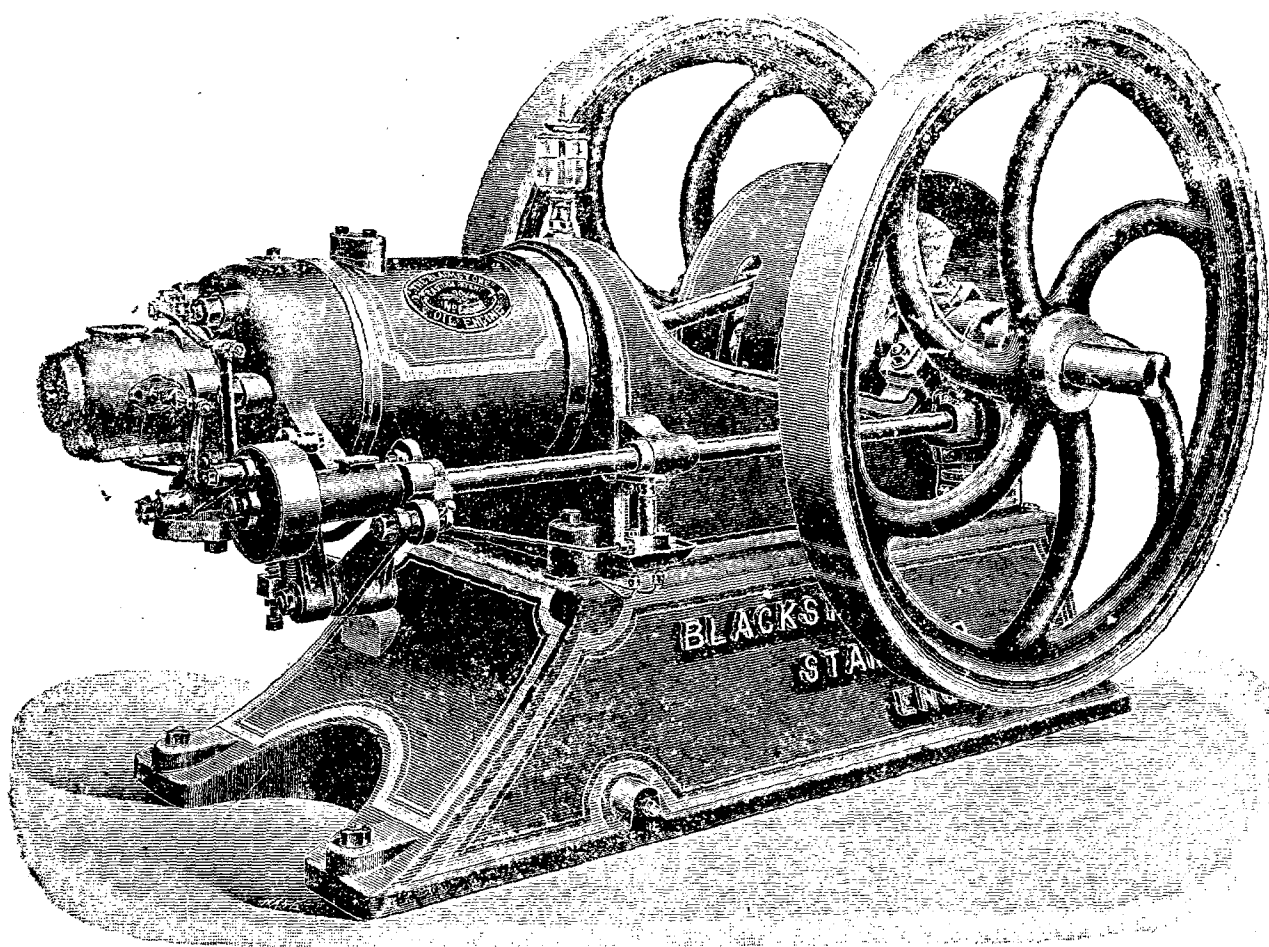

౨౦౧౬౦

వ తి ది న ము వ క టిం వ (బ డు ను

VO. 6. చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 22 వ తేది సోమవారము NO. 218
నంపుటము. ౬ సీ థా థి నా మ నం వ త్ప ర మా గ్గ శి ర మా న బ హు శ అనూవాష్య 3౦. సంచిక ౨౦౨

బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కిరసనాయిలు, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నువయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

పోలు ఏజెంట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, కలకత్తా.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంతమాత్రమున నయముగును.

మలధ వెల 0-10-0 అణాలు.

మోహిని తైలము	రు 0-12-0
శామర తైలము	0-6-0
దంతచూర్ణము	0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

కొత్తపేటయిన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చిక్కిన
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టు బాక్స్ 212 మదరాసు.

మంజుల ల...
వైకృత్య గోడలు కూలినవి. పట్టిన్ని మందుల కంటె

తామర తైలము
తామర, తీట, గజ్జి, మంచిమందు
దట్న 1-8 అ. 6. 12-8 రు. 8-12. 10-8 రూ. 25.
చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చిర్మమును
మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు వేయ
కలసిన వైద్యము:—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవు
యూను. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. త్వ
కు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.
గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములవంటి మట్లు, పొక్కు
లు, రసికారము, నెండుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి.
కొంచెముగా తేలి శరీరమునకు వ్యాపించి నిద్రపట్టని కు
ట్టుదును.
అవము డిపో - బొంబాయి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసమునకు	1-8-0

ఆంధ్ర వారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	8-0-0

కారణము:—ఇది శ్రీధర్మకోధిని అను గాటకము
అంకుర జనివీరవలయును. వెల 0-4-0 పాక్షికము.
సంఘమరాచార సంస్కరణమునకు దూర్వమందుగా కలుగి
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన కరిమశ్రద్ధవ్యము
ఓటో దిల్బహారు (రిజిస్టర్)

కరిమశ్రద్ధవ్యముల కన్నీటికి నిది రాజు

ఇండియా శాశ్వతమునకు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాల
వత్తమును ప్రశంసా పత్రములు నియోజింపబడినవి.

దీనిలో సారాయి శంఖంధ మేమియును లేదు గాన ఆచార
పరులందరూగూడ దీనిని నిరభ్యంతరముగ నుపయోగింపవచ్చును. వాని
విధములగు పుష్పముల నువాసన దీనియందు గలదు. ఒకటిరెండు
చుక్కలు తేలుకొనుముగాని తనీన చాలును. అప్పుడే శోనితెచ్చిన
పువ్వులవలన వ్యాపించు కరిమశ్రద్ధవ్యము కరిమశ్రద్ధవ్యముగ
వ్యాపించుచుండును. దీని నువాసన నిలచునంతకాలము మరియే పరి
మళద్రవ్యమును నొనరు. పెద్దపైజా (అరవీపుర్రుబుడ్డి) రు 2-0-0
మధ్యపైజా రు 0-12-0 చిన్న పైజా రు 0-8-0 బి.పి. చార్జి రు 0-5-0.
మిశ్రమమునందు దోరనివో క్రింది సోల్ ఏజెంట్లకు వ్రాయుదు.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 బామ్యూనునీడు, బొంబాయి

వ్యాపారవిషయములు

చెన్న కట్టణము ధరలు.

బట్టలు

ధరలు నిలకడగా నున్నవి. పెద్దచేరములు శేపుగాని
చేరములు వచ్చుచునే యున్నవి.

నూలు.

అన్నిరకముల నూలునకు ధరలు కొద్దిగ తగ్గియున్నవి.
క్రస్తుతము చాల రకములకు పానుకు అదా తగ్గిపోయినది. 3
లోహములు

అమెరికా ఉత్పాదకము, పుట్టికి 110 రూపాయలు
మొదలు 120 రూపాయలు.

ఇంగ్లీషు ఇనుకకట్టి, పుట్టికి 110 రూపాయలు మొదలు
120.

బెల్జియము ఉత్పాదకము 2 పెంబరు పుట్టికి 110 రూ
పాయలు మొదలు 120 రూపాయలు.

స్వీడను శేపు ఇనుక కట్టలు - పుట్టికి 150 రూపా
యలు మొదలు 170 రూపాయలు

ఉత్పాదకము (8-9) పుట్టికి 140 రూపాయలు మొద
లు 145 రూపాయలు.

ఉత్పాదకము (10-18) పుట్టికి 140 మొదలు 145 రూ
పాయలు.

ఫ్రీహాట్టింగ్ ఇనుక కట్టికి 10 రూపాయలు మొదలు
112.

కుత్తివాగపు రేకులు. శేపు. అమెరికా ఉత్పాదకము
పుట్టికి 110 రూపాయలు మొదలు 112.

ఇంగ్లీషు ఇనుకరేకులు పుట్టికి 110 రూపాయలు
మొదలు 112.

స్వీడను శేపు రేకులు పుట్టికి 180 రూపాయలు
మొదలు 185.

తనపుకన్నీలోహము రేకులు క్రొత్తరకము దిగురుతి
యగుచుచేత పుట్టికి 510 రూపాయలనుండి 495 రూపాయలకు
తగ్గినది. గానిరేకులు శేపు. కొద్దిగా ఉత్పాదకము చేయుచు శేపు.

పంచదారాధులు నిలకడగా నున్నవి. ధర రు 698 లకు
పెచ్చినది.

సిమెంటు

గిల్లింగుహాము శేతిహార్డు పీసా రు 16-8-0.

బస్టాప్ సిమెంటు శేతు. ఇంగ్లాండురకము పీసాకు
రు 28 లు. చెన్న పురి ఇంజనూహార్డు 10 బస్తాలకు రు 115 లు.
గజపతిహార్డు 12 బస్తాలకు రు 100 లు.

ప్రత్తి

కెస్టరక రకము ప్రత్తి ధర నిలకడగా నున్నది. కొడు
గోలు ధరలు 270 రూపాయలు మొదలు 280. కోకనాద
రకమునకు చేరుచు శేపు.

త్వోళ్లు

పడునచేసిన దున్నపోతు చర్మములు - సరకు బహు
కొద్దిగా వచ్చుచున్నది. గిరాకి బాగుగ నున్నది. ధరలు కొద్దిగ
పెచ్చినవి.

పడున చేసిన దూడ తోళ్లు సామాన్యముగా వచ్చు
చున్నవి. గిరాకి బాగుగ నున్నది.

ఉప్పులో ఉరచేసిన మేకతోళ్లు, బాగుగ వచ్చు
చున్నవి. ధరలు చాల పెచ్చినవి. బెజవాడ రకమునకు
రు 510 లు మొదలు 525 వరకు గలదు.

ఉప్పులో ఉరచేసిన గొట్టెతోళ్లు సామాన్యముగా
వచ్చుచున్నవి. గిరాకి బాగుగ నే గలదు. ధరలు పెచ్చినవి.
బెజవాడ రకమునకు రు 210 లు మొదలు రు 220 వరకు
గలదు.

నూనెగింజలు.

అమెరికానూనె, అమెరికానూనె, కరకానూనెలు - చేరములు
బాగాలేవు. చెరుకుతెల్లము ధర కొద్దిగ తగ్గినది. 51 రూపా
యలకు చేరములు జరిగినవి.

వేలునెనకలకు కలకతా బొంబాయిల నుండి చేర
ములు వచ్చుచుచేత ధరలు పెచ్చినవి. సామాన్యపు రకమునకు
కరాకు పుట్టికి 72 రూపాయల ధర కలదు.

ఇప్పుడే ఫౌంటెన్ వేనాలు వచ్చినవి.
బ్లాక్ బుక్ రు. 8-4-0 | నెప్ట్యూన్ నెం. 210. యు.సి. 2
స్వాక్ రు. 6-4-0 | డిల్ 205 2-8-0
వాటర్ మెక్ 6-8-0 | డిల్ 200 1-12-0

బ్రదర్లు, స్టేషనరీ, ట్రిప్లికే, మద్రాసు

అభయమెందున్నది?

(1045)

అభయశ్రద్ధవ్యము

కలరా, ప్లేగు, ఇకప్లుయెక జా

ఇత్యాదులకు వేసికొని భయమువలదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

కాశ్రియామూర్త్యదోషముల నిర్దోషములు వ్యాధులను పోగొట్టుటయే గాక, రాకుండ నష్టపెట్టును.

కలరామందులు. ప్లేగుమందులు. ఇకప్లుయెక జా మందులు.

పెద్దపైజా రు. 1-2-0 పెద్దపైజా రు. 2-2-0
చిన్న " " 0-12-0 చిన్న " " 1-6-0

ఇంకను అనేకాదములు గలవు. వ్యాధిగు-పోస్తేజి ఖర్చులు ప్రత్యేకము. వ్యాధిలూగు ఉచితము.

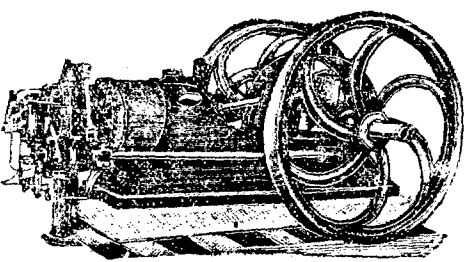
గంటి విలాసము: మండిట్, మదరాసు. మేనేజరు, అయ్యుర్యేదాశ్రమము, రే, ఆచార్యక పిల్ల, జి. జి. మదరాసు.

ఇంపీరియల్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు

1949

ప్రయం తక్కువ! నమ్మకము అధికము! ఖర్చు ఎక్కువ!

ప్రకృతపు కష్టతి నవనరింపి తయారుచేయబడినది.

క్రొందింగు మిల్లులు, ఆయిల్ మిల్లులు, అన్నిరకముల
కంపులు, కలర్ క్రొందింగు మినుములు, సా బెంచీలు, బేలింగు
ప్రెస్సులు, సిలిండరు నూనెలు, బెల్టింగు, మిల్లుదన్న స్టాంపు
మొదలగు ఇతర అన్నిరకముల మినుములు మానద కయారుగా
య్యును.

P. G. Masker & Co.,
Engineers & Contractors,
Appollo Street, Fort, Bombay.

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)

కంపెనీవారి రసాయనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్ సమ్ వుప్పు పచ్చ అన్నభేది

ఆర్కాటు అంటురోగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల జాబితాకు యిట్లు వ్రాయుదు :

ప్యారీ అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

పోస్టు బాక్సు నెం. 12. మద్రాసు.

(1601)
A

సంయుక్త రాష్ట్రముల కావడము:—మౌ. రాష్ట్రము
 గారి ఆధిపత్యక్రింద 19-5 తేదీ ప్రకారము నధిబాసన.
 ఆధిపత్యతే బట్టునారు రాజులకు శక్తివంతి. మొదటగా
 క్రమబద్ధము మియ్యలవెనుకను చుండుచును తెలిసి. సున్న
 రణములను గూర్చి యుద్ధములను లింగి కష్టములను తీర
 న్నితిపాత్యులను గాని చుండు బాపము కాని ఉండి పనిచేసి
 రాని శక్తివంతి నొందించుటను బట్టునారు (రాని).

గొదానూ తినుబడుడు:— కలశత్రులో విత్పొడు
యొద్ద ఒక పెద్ద సంచుగొదానూలో 18 వ తేదీ ఉదయమున
మంటలు తేచినవి. పెండు గంటల పిమ్మట మంటలు తగ్గినవి
పైకళ్ళ గోత్రం కూరినవి. నష్టము 50 వేలు.

స్థానికాది వార్తలు

(0) చల్లపిట్టిబీరో:— పీరి తెలిపాన నెలకు 5277-

చెన్నపురి ప్రాంతం:— వ్యాపకములు జనా రక్తామిశ్రాత్రి కృష్ణకాగర్ల అడివలూ ఇట్టిగా పనిచేసే దరని యిండియా గెటెలులో ప్రకటించబడెను.

అల్లూరి కృష్ణవిలాస సభ వారు:— ఈసభ వా 14 డిసెంబరు నెల 28 వ తేదీ రాత్రి 9-30 గంటలకు నెల్లూరు పురమండలమున 'శ్రీకృష్ణ' నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

గ్రామ ఉద్యోగస్తుల సంఘము:— అనంతల్లూరు గ్రామ ఉద్యోగస్తుల మహాసభ చెన్నపురియందు గోక్షేపాళుల డిసెంబరు 31 వ తేదీన జరుగును. గా. యం. సి. టి. ముత్తయ్యకెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

కల్నాటి విద్యాభివృద్ధిసంఘము, దాచేకల్లి: ఈనెల 27 తేదీ శనివారము ప్రాయము 10 గంటలకు కృష్ణా కృష్ణ కళాదర్శి స్కూలును పల్నాటి విద్యాభివృద్ధి సంఘపు జనరల్ మీటింగును జరుపబడును. బాంబరకు బహుమతులు బహుమతులు.

బల్లారి సరస్వతి విద్యాసంస్థ:— వై సభివారు ఆ ర్మీయక విధి యందును గోక్షేపాళుల డిసెంబరు 28 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సారంగధర నాటక మును 24 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సాంచాలి స్వయంశర నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:— వై సభివారు నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు పురమండలమున 'కృష్ణలీల' నాటక మును మిక్కిలి జయప్రదముగా ప్రదర్శించిరి. భద్రాచలం రాజాగారు నెంకటగిరి రంగనాథులు వాయుడుగారికిని నెల్లూరు కె. శ్రీనివాసాచారిగారికిని రెండు ఉంగరములు బహుమతిగా యొనరిరి.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంఘము:— ఆ విశ్వవిద్యాలయమున చదివి గ్రాడ్యుయేట్లు అయినవాడు విద్యా వాణిజ్య ప్రభుత్వ కాఖలు మున్నగువానిలో నుద్యోగ ములను బడయుటకు వారికి సహాయము చేయుట కీ సంఘ మేర్పరుపబడినది. సర్ నారాయణ చంద్రావర్మకు డాక్టరు మెక్కిను కే. నటరాజును గార్లు సంఘమున సభ్యులుగా నున్నారు.

నెల్లూరు మండల ఆదివెలమ ద్వితీయ మహా జనసభ:— నెల్లూరు మండల ఆదివెలమ ద్వితీయ మహాసభ గూడూరునుండి 1919 సం॥ డిసెంబరు నెల 25, 26 తేదీలలో గ్రెగ్గలూరు నెంకట్రామాచారిగారి యాధిపత్యమున జరుగ నున్నది. ఆనయముఖారి నుబ్బు శ్రీకామయ్య, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

"నెల్లూరు పత్రిక":— "కల్లూరు పత్రిక" యను ఆంధ్ర ఆంగ్లవార పత్రికకు "నెల్లూరు పత్రిక" గ్రామీణ కాల"యందు ప్రచురింపబడు త్రినెల్లూరు ద్వితీయ మేజిస్ట్రేటు గారియొద్దల ముద్రణాకాసనము క్రింద నేను సమర్పించిన దర భాన్తు అంగీకరింపబడినది. భరణత్తు ఏమియును కొరవడలేదు. పత్రికయొక్క ప్రథమంశిక త్వరలో వెలువడను. ఈ కార్య భార మంతయు నెంకట్రామాచారిగారికి వహించబడును— బి. కే. ప్రసాదరావు.

మద్రాసు లిబరల్స్ లీగ్:— ఈక్రిందివారి సమితిలో సభ్యులుగజేర్చు కొనిరి:— (1) ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు గారు. (నెల్లూరు) (2) రా. బి. టి. ఎమ్. సరసంహార్యుల గారు (కర్నూలు) (3) రా. బి. ఎ. పి. శాస్త్రిగారు (బరంపురం) (4) ఆకెళ్ల నూర్జునారాయణ రావుగారు (విశాఖపట్టణం) (5) ఎస్. తల్లాభిరామా గావుగారు (6) ఎస్. వీరరావునా చార్యుగారు (7) సి. శ్రీనివాస మూర్తిగారు (8) బి. సి. బోకాసభ మొదలియారు గారు.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:— వైసభివారు రేపు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు 'సారంగధర' నాటకమును బుధవారం సాయంత్రము 5-30 గంటలకు 'మందహాస' నాటకమును విక్టోరియా పురమండలమున ప్రదర్శించెదరు. రేపు మొదలు జరిపే రెండవ తేదీవరకు ప్రతిదినము సాయం కాలము వీర నాటకము లాడుచుండుదురు.

ఇంగువ:— కపాలి హిల్స్ లోని హి మాలయ ప్రాంతము, కామ గ్రయిచెడి ఇంగువకు మారిగంటి ఇంగువ మిక్కిలి అద్భుతములలో దొరకుటకు. హిందూజాతీయ నటులీని కథానుం దెచ్చెదరు. ఇది. విజయలక్ష్మినియు, చాలా జాగ్రూకతతో తయారుచేయబడిన దనియు, తెలియుచున్నది. ఇది శ్రేష్ఠమునందని వాడుకలన తెలియగలను.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయసమాచార మహాసభ:— 8 వ చెన్నపురి రాష్ట్రీయ సమాచారసభ, చెన్నపురి రాష్ట్రీయ సమాచార సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద రాయచోటి జిల్లా కాలేజీ భవనము డిసెంబరు 29, 30 వ తేదీలందు జరుగును. గా. వ్యాపకము డి. వి. కేమగిరి అధ్యక్షత గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు:— నిన్నటివరకు సాయం కాలము బొంబాయి మొయిలో మదరాసు నుండి కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లవేరులు బయలుదేరిరి. చక్కరయ్య శ్రేష్ఠి, చెంచయ్య, కా. నాగేశ్వరరావు, జి. చారిస్కోత్తరరావు, గడ్డెరంగయ్యగారు, సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, దండపాటి పిల్లై, చిదంబరంపిల్లైగార్లు మున్నగు వారు అందులకు.

మరణ సంఖ్యలు:— 20 వ డిసెంబరులో నంద మోహనమునందు చెన్నపురియందు మొయింటికి 69, 9 మంది మరణించిరి. ఇంద్రయ్యకల్ల అశోకుగా జయల, చమ్మయ్యగారు. కలరా 7 మందికి సోకింది ఒక్కరు మరణించిరి కమలికము 3 మందికి సోకినది 6 మరణించిరి. ఇన్ఫ్లుయెంజావల్ల 42 మంది మరణించిరి ఇతరజ్వరములవల్ల 64 మందియు, మరణించిరి.

విజయభవన నిధి:— సంఘస్థాపనమున వారం విన చిన్ని శిందాబ నమ్మగ వచ్చిన ప్రాయము, విజయభవన నిధి కంఠమనియు, ఇంకను చందాలు చేసెయ్యెడు వాటిని గూడ కంఠ మనియు, ప్రభుత్వమువారు అక్కాంటెలు జర రుణానికి వెలిపి కత్తెరులపేరన, దీపాబిలు అక్కాంటె వెలరయినను తెరవవచ్చును. ఆ మొత్తము లన్నియు విజయ భవన నిధికి మద్రాసు బాంకికి బంపబడును.

గొప్ప వివాహము:— మైసూరులో విద్యాకాఖా ధికారి కల్లకుచి రాజలింగారెడ్డిగారి సోదరపుత్రులకు కలక త్రాలో అసిస్టెంటు యంజనీరుగా (ఇంజీనియరు సర్వీసు) వచ్చు పి.టి. రామలింగారెడ్డిగారికిచ్చి మైసూరులో వివాహముచేసిరి ఆవివాహమునకు దివాను సర్ కాంతాబజ్రుగారు మున్న గు ప్రభులు కలవుతు కల్లిరి. వధూవత లెక్కన కెడ్డెవ:కి మువారెయ్యనకు వారిలో కాఖాభేదము కలదు.

సన్మానము:— కాళ్లకూరి గోపాలరావుగారు ఆంధ్రసాహిత్యమునకు చేయుచున్న సేవల మెచ్చి, దేవిడిమిం దాడగారు 100 రూకలములను వారి కయ్యదిక్షకు బంపి సన్మానించినది తెలిసికొనుట కెంతయు సంతసించుచున్నా రును. వీరిని క్రితేనులకు నెంకటగిరి మహారాజుగారుగూడ ఆత్మార్పణంపు సంస్కరణ గంధ భయరణమున కిటులనే బహూకరించి యుండిరి.

కలవల కణ్ణాశెట్టిగారి ధర్మ ఆయుర్వేద వైద్యశాల:— ఈ వైద్యశాల ప్రేక్షకుల పుస్తకమునకు గా. బి. వి. సరసింహయ్యగారు డిసెంబరు 18 వ తేదీన ఇట్లు వ్రాసిరి. "అనేకమంది కోసులు యీ వైద్యశాలయందు మం దులు పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఇచ్చట నెంకటబతు వైద్యకమా యను మిక్కిలి ప్రశంసనీయును. ప్రధానవైద్యులు ఆర్ భారతికామ్మిగారు తమ ధర్మములను చక్కగ నెరవేర్చుచు న్నారు. కొత్తమందులనుకూడ తయారుచేయుచున్నట్లు తెలి యుచున్నది. కలవల కణ్ణాశెట్టిగారి ధర్మమును మిక్కిలి కొనియాడ దగినది. ఈ శ్రమిష్టాపనను అభివృద్ధిచే దురుగాక.

కాంగ్రెసు వలంటీరులు:— 70 మంది వలంటీరు లు బొంబాయినుండి 20 వ తేదీన అమృతసాధకు బయలుదే రిరి. వారు కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ సభలందు సేవచేసెదరు. వారు బొంబాయి హోమయూలు లంటిరి కోవ ముస్లిము లల టీని కోవ ముస్లిము సంఘములకు కేవలము.

శ్రీ భాగవత విషయ కాలక్షేప విధి:— ఈ రు నామకావ్యము యాసభా నూతనమునకు కివాకవిద్యాక ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమాచార్యులు స్వామిగాక డిసెం బరు 15-వ తేదీ మొదలు జనవరి 15 తేదీవరకు ప్రదర్శనమును ఉదయము 6-30 గంటల మొదలు 8-45 వరకు "తిరుప్పావై"ను గూర్చియు, ప్రతిదినవారమున ఆనయముననే తిరుమంత్రా ర్థము" గూర్చియు వేదరాజ మొదలిపిడిలోనున్న చెన్న కళివ వెంకమాళ్ళ కోవలపిడిలో నుద్యోగము లిచ్చునుందురు.

ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగస్తులను విజ్ఞాపన:— ఈ నెల 27-28 తేదీలకు చెన్నపురిలో గోక్షేపాళులను రష్ట్రీయ గ్రామోద్యోగస్తుల మహాసభ జరుగును. చాలా ముఖ్యమములు చచ్చించబడును. ఈ సభను అనంతల్లూరు వారు సమావేశి వచ్చుచున్నాడు. గనుక ఆంధ్రదేశమునుండి ప్రతిమండలములోని గ్రామోద్యోగస్తులు ఆసభకు వెదలి జయ ప్రదముగానడిపి సంతోషముతో రిరికు పాలు వదలవలసి కో రుచున్నాను. నేను ఆ సభకు పోవనున్నాను. స్థాయినింను సభ్యులయినను తప్పక రికోర్రాను -- బా. వెంకటేశ్వరరావు కిరెప్పాండిగు కావ్యకృష్ణ, ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగస్తుల సభము.

జంతుబాధా నివారక సంఘము:— వై సంఘము వా క్రితినందర్లను జంతువుల ప్రదర్శన మేర్పాటుచేయు చున్నారు జంతు హింసకు నివారించుటకై కృషి చేయుటయే ఈ ప్రదర్శన ముఖ్యోద్దేశము. వై అభిప్రాయముతో రాజాపు జనరల్ నెలయందు యిట్టిప్రదర్శనమే జరుగును. అందు ఈ క్రింది బహుమానము లొసంగబడును. (1) బాగుగ పోషించబడిన దుబుబి ఎద్దు (2) బాగుగ పోషించబడిన జిగ్గూలు (3) బాగుగ పోషించబడిన చాళిగాడిద (4) బాగుగ పోషించబడిన కుక్కలు (5) బాగుగ పోషించబడిన రెండెలుబండి ఎద్దులకు (6) ముడికొల్ల (7) శిశ్టుముకు (8) మాడలకు (9) పొడిలపులకు మొదలగు బాగుగ పెంచ బడిన జంతువుల అధికారాలను బహుమానము లొసంగబడును. ఈ బహుమానము ఖర్చులను ఆదరు వికార్యములకు వండ్రి ఈ ఉద్యమమును కొనిసాగించెదరు గాక అని సంఘ అధ్యక్షులగు న్నాయమూర్తి మాట్ల (బ్రాటరు గారు) వ్రాయుచున్నారు.

డాక్టరు ఎ. యెస్. యెస్. కణ్ణాశెట్టిగారు. బి. యం. యెస్:— వీర ఈనెల 18-వ తేదీ ఈపురికివచ్చిరి. వీరు చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలయందు కుండి ఆయుర్వేదభూమణ లెదరుచు పాసిరి. వీర ఇంగ్లాండునకు వెళ్లి వైద్య సంబంధ మకు ఆనేక శరీరములందు త్రిప్పులై వైద్య కాళకు సంబంధించిన అధికారుల పదవులనుండు మాద నియ మి పబడిరి. వీరు ఇచ్చట వండికి గోపాలాచార్యగారి ఆతిథిగా నండిరి. వీరకిరి ఈపురికివచ్చి వైద్యకవిద్యాసల లెచ్చెర రని తెలియుచున్నది.

శిశువార్తల ఆలయము:— లండనునుండి బొంబాయికి పూర్తిరేలు మూడు రోజులు-క్రిష్ణము నూన ఆభిసంధము లకు నూర్చి శిశువార్తలను పంపబడెను. ఇండియానుండి ఆత్మలియకు పూర్తిరేలు 17 గంటలు. డిఫర్టు 20 గంటలు. ఆస్ట్రేలియానుండి యిండియాకు పూర్తిరేలు 7½ గంటలు. డిఫర్టు 7½ గంటలు.

మొయిస్టీతురు:— మాట్లాట్టెరు 20 వ తేదీ మధ్యాహ్నము బొంబాయికి వచ్చిరి.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారు 1919 డిసెంబరు 23వ మంగళవారం 5-30 గంటకు సారంగధర నాటకమును విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శన మొనరింతురు.

ఆంధ్రవత్రిక

1919-వ సం॥ డిసెంబరునెల 22-వ తేది

సోమవారము

రాజ్యాంగసంస్కరణములు: మితవాదుల మైమఱపు.

నిన్నటిదినమందిన నేషనలవత్రిక సంస్కరణపు చట్టము గూర్చి ఇటుల విమర్శన గావించుచున్నది.

“జాయింటు కమిటీవారివద్దనుండి, సంస్కరణపు చట్టము బయల్పడినది. దానికి చెరుకుతగ గలుగలేదు గాని, అభివృద్ధిసూచకముగా మార్పు లెవ్వయు దానికుండు పొందుకరువబడ లేదు. బర్మాదేశ మన్యాయముగ సంస్కరణలాభ మునుండి మొదలు తొలగింపబడెను. ఈ మన్యాయ ములనే గలిచి యున్నది. బ్రాహ్మణతరులకును, మహారాష్ట్రీలకును, ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మొసగి నందులకు మేము సంతసించుచున్నాము. స్త్రీ స్వాతంత్ర్యసమస్య హిందూదేశ వరిహ్మరమున కే వదలివేయబడినది. రాష్ట్రీయశాసనసభాధ్యక్షులు ప్రభుత్వవియమితోద్యోగులగు నుండును. అయిదువర్షములలో తిరిగి విమర్శింపబడుటకు బహులు, వదివత్సరములవరకు సందేశాన్నిద మగు ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి అటులనే నిలిచియుండును ఇంతలోందరలో హిందూదేశమున తిగి మార్పుల ప్రవేశ పెట్టి లాభములేదని వాది కుటరుచున్నది. కాని, హిందూదేశసంఘటనములు సత్వరముగ బరుగిడుచున్నవి. ప్రస్తుత సంస్కరణవిధానము తాత్కాలిక మయినది. అందుచే, హిందూదేశమునందు దిగదివాభివృద్ధి జెందుచున్న రాజకీయ చైతన్యమున కనుగుణ్యముగ బిల్లు త్వరలో మార్పుచెందునని, సూచించుట మిగుల భావ్యము. హిందూదేశమున మన మెప్పుడును అతిత్వరతముగ నడిచి ఎరుగము. మన మందగమనమువలన గలిగెడి యుపద్రవ మనుదినము వృద్ధిజెందుచున్నది.”

నేషనలవత్రిక లిబరలు శాఖవారి యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుచుండును. మాంటాగూగారు లిబరలు పక్షము వారగుటచే, వారికి చేయూత నొసగి బ్రహ్మత్వించెడి లిబరలు పక్షపు వత్రికలు సహితము, సంస్కరణపు చట్టము లోపసహిత మనియు, కదివత్సరముల వరకు దానిని మార్పు జేయక నిలిపియుండుట ఉపద్రవకరమనియు, ఈ పద్ధతి హిందూదేశ రాజకీయ ప్రత్యభివృద్ధి కనుకూలముగ లేదనియు, తెలుపుచుండ, బిల్లును మార్పుట కెట్టి ప్రయత్నముల పయనగూడదని, మితవాదులు కట్టుదల జూపుట, వింతగ నుండక పొనడు. లేబరు పార్టీవారు తామధికారమునకు రాగనే, ప్రజాశయముల కనుగుణ్యముగ మార్పుల గావించుమని వాగ్దానము జేసియుండిరి. జాయింటు కమిటీ సభ్యులలో నొకరును, లేబరు పక్షపు ప్రముఖులను నగు బెక్ స్పూరుగారు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికాప్రాతినిధితో నిలుల బలికిరి.

“లేబరుపక్ష మధికారమునకు రాగనే, వారెంత కన్నును విశాలమగు సంస్కరణపు చట్టమును నిర్మించెదరి, స్పష్టముగ నుడుపుచున్నారు. ఈ లోపున, బిల్లు శాసనము గాగనే, చేజిక్కిన సంకుచితాధికారముల నుపయోగించుటకు అభిలభితరము తోడ్పడవలెను.”

లేబరు పక్షమువారును, లిబరలు పక్ష ప్రతినిధులును, ప్రజల స్వవరిపాల నాశయము త్వరలో సఫలమగునని వాగ్దానముల గావించుచుండ, ఇట్టి తరుణావకాశము నుపయోగించక వెనుదీయు భారతీయుల దూరదృష్టి నెలుల కొని యాడవలయునో తోచకున్నది

జాయింటుకమిటీ రిపోర్టుకన్న బిల్లు ఎంత వెనుక బడుచున్నదో, రిపోర్టులోనిముఖ్యసూచనల నికముందు సంకుచితరచుట కెట్టి మవకాశము గలదో, ప్రభువులసభలో సంస్కరణములగూర్చి జోగించర్పజూచిన, విశేషము గాగలదు. మద్రాసు నకు నిదివరకు గవర్నరుగనుండి ప్రస్తుతమువకార వేతనము బొందుచున్న ఆంధ్రీల ప్రభువు సంస్కరణములగూర్చి వెలుపుజూపెను. సంస్కరణములు సఫలమగుచో, వంజాబు దేశముందలి శూరజాతులకు తగిన ప్రాతినిధ్య ముండక, వారు రాజకీయసంస్కారుల దయాధర్మమునకు బాతులైయుండురని వీరు వగచిరి. కాని, వంజాబు దేశములపై, సత్యం తాభిమానము వహించిన అధికారవర్గమువారు వారితోనుము నెలుల కాపాడినో, వంజాబుదేశ సంకుటనములు తెలుకకయే తెలుపుచున్నవి. ఆంధ్రీలు ప్రభువుగారి వాక్యముల సత్యముగను గొనుటకు, విశేషదూరము బోసవసరములేదు. ఆందోళనకాంతుల బెడరింపులకు లొంగుటచే, బ్రిటిషువారి ప్రతిభ ఇదివరకే తగ్గనని, ఆంధ్రీలు ప్రభువు గారు వారించుచున్నారు. కాని, వారావిషయమి భయపడ నవసరములేదు. ఆందోళనకు ప్రతిఫలముగ సంస్కరణములను ప్రసాదించలేదని, మాంటాగూగారు స్పష్టపరచియే యున్నారు. ఆకారణముచేతనే తాము ప్రజాశయములను సఫలపరుప నెత్తించలేదని, బెక్ స్పూరుగారికి వారు పార్లమెంటు సభలో జవాబిచ్చియుండిరి సంస్కరణము లేనూకము దాల్చినను, ప్రజలకోర్కెలను తాము పాటించదలవెట్లమని బాధ్యత గల అధికారులు చెలుపునంతవరకు, వారిదృష్టాంతమునను మార్పు గలిగె నని ఎంచ వీలుండదు.

ఐలింగుటను ప్రభువుగారు సంస్కరణవిధానమును సమర్థించుచు, ప్రపంచ మంతయు నూతన విధాన మెటుల కొనసాగునో యని నిరీక్షించుచున్నటుల, సంస్కరణములయెడ ససంతృప్తి గనుగనుపరచెడి అతివాదులను మందలించుచున్నారు. కాని, ప్రజలడిగిన సంస్కరణములను నిరాకరించి తమ కిచ్చవచ్చిన సంస్కరణములను పార్లమెంటు సభ వారేర్పరచునపుడు, అవి ఏ కారణముచే నయినను విఫలమగుచో నట్టి బాధ్యత శాసననిర్మాతల మీద నుండును గాని భారతీయులపై నుండనేరదని, ఐలింగుటను ప్రభువుగారు గమనించుట భావ్యము. విద్యను ప్రజాశయము గావించగూడదని, హాను ప్రభువుగారును, కరిశ్రమలను ప్రజాశయము గావించగూడదని సిడెహాము ప్రభువు గారును సవరణల నుపపాదించిరి. ఇంతవరకును, శాఖావిభజనసంఘమువారు చేసిన సూచనలను జాయింటుకమిటీవారింగీకరించుటచే, విద్య, కరిశ్రమలు మొదలగు శాఖలు ప్రజల వశమునందునని, దేశీయులు మురియుచుండిరి. ఈవిషయ మింకను నిర్ధారణ గాలేదనియు, ఈవర్షాటామారుటకు వీలున్నదనియు, సింహప్రభువుగారి ప్రత్యుత్తరము బట్టి గ్రహించవచ్చును. బిల్లులో నేశాఖలను ప్రజలవరము జేయవలసి నదియు, నుదహరింక లేదు. ఈ విషయ మంతయు, నిబంధనలకు వదలివేయబడెను. ఆ నిబంధనలు ముందెన్నడో జేయబడి పార్లమెంటు సభవారి యెదుట నుంచ

బును. పార్లమెంటుసభవారి ఇష్టమగుచో, నిబంధనలను మార్చవచ్చును.

సంస్కరణములకు, ప్రాతినిధ్యము, శాఖావిభజనము ఆముపుకట్టులవంటివి. ఆరెండు విషయములును బిల్లులో జేర్చబడక మున్నుండే “జోవరి మ్మరింపబడునని తెలుకబడుచుండ, బిల్లుచూచి యుప్పొంగవలసినయవసర మేమి గలిగెనో తోచకున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమునా రిట్టి నిబంధనలను తయారుజేసి పార్లమెంటు సభ కంపెదరట. విద్యను, కరిశ్రమలను, ప్రజాశయము గావించగూడదని సంతకుమున్ను కట్టుదలజూపినట్లండియో ప్రభుత్వమునా రెట్టి నిబంధనల గావించునో, ఊహించుట సులభము. సివిలు సర్వీసు వారి స్థితిని సంస్కరణము లెటుల మార్చెనో కనుగొనుటకు, ప్రత్యేక విచారణ సంఘము నేర్పరచ వలసినదని, మాకోడానలు ప్రభువుగారు ప్రతిపాదించిరి. వీరి యుపపాదన మంగీకరింపబడక బోయినను, సివిలు సర్వీసువారి యధికారమును చెక్కుచెదరకుండ నెలుల కాపాడదలచిరో దీనినిబట్టి గ్రహించవచ్చును. ఇంతటిపండితుములతో నూడిన సంస్కరణపు చట్టమును విమర్శించుచురను భయముచే, మితవాదులు గొందరు అమృతసరపు కాంగ్రెసు సభకు వెడలకున్నారు. ఇంతకన్నను కరిహాసాస్పదముగ విషయ ముండబోదు. కాంగ్రెసు సభ కాహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగ నున్న హ్యూమి శ్రద్ధానందులు, మితవాదులను కాంగ్రెసు సభకు రమ్మనమని ఎ తయో వినయముగ ప్రార్థించెను. వంజాబు దేశీయుల నూరడించుటకై నను, ఎల్లరు అమృత సరమున నూడవలయునని, చేతుల జోడించి, బ్రతిమాటెను.

సంస్కరణముల మూలమున గలిగిన సంతసమున కెక్కడ భంగము వాటిల్లునో యని, మితవాదప్రముఖులు శ్రద్ధానందుని ప్రార్థనను నిరాకరించిరి సాదిగ్ధసమయమున, కాంగ్రెసు సభను విడిచినందులకు, కళ్ళాత్మాశయము గనుక అయిదుకు మారుగ, శ్రద్ధానందునిపై వీరు కోడగించుకొనిరి. తాము కాంగ్రెసుసభకు వెడలుటవలన, లాభమెద్దియు గలుగదని, వీరు దృఢపరచిరి. ఏ స్వస్థ సంఖ్యాకులో కాంగ్రెసుసభకు వెడలనంతమాత్రమున కలుగబోయెడి నష్ట మెద్దియు నుండబోదు. దీల్లి కాంగ్రెసుసభకు కొంతమంది మితవాదులు వెడలకబోయినను, బోవార్లా మొదలగు మంత్రులు కాంగ్రెసుసభను జాతీయసమావేశ మని చెలిపియుండిరి. లేబరుపక్షమువారు, కాంగ్రెసు సభాప్రాసాఖ్యతను గ్రహించి, ప్రజాశయముల నదియే వ్యక్తికరించునని, స్పష్టపరచిరి. ఈ మార్గన్ని భాగముల నుండియు, ప్రజలు తీర్థయాత్రకు వలె, కాంగ్రెసుసభకు వెడలుచున్నారు. పాంచాల జేత్రమును దర్శించు భాగ్యము కలుగుటకై, ననేకులు కరితపించుచున్నారు. ధనాభావము దగ్గు, వేరుకారణ మెద్దియు యాతికుల క్రయాణము నాటంకపరుప జనదు. భారతీయులన్ని భాగముల నుండియు వెడలి వంజాబు దేశీయుల నూరడించుట ప్రధాన కర్తవ్యము. సంస్కరణముల గూర్చి దీర్ఘముగ యోచించి, దేశాభిప్రాయమును స్పష్టముగ వెల్లడించి, ప్రజల భావికర్తవ్యమెద్దియో నిర్ణయించుట, వీరి రెండవ కర్తవ్యము.

వంజాబుదుర్దేశ : పార్లమెంటు సభ

ఇన్ని వాళ్లకు, వంజాబు కలవరవిషయములు పార్లమెంటుసభ వారిదృష్టి నాకర్షించుచున్నవి. ఇం దాశ్చర్య మెద్దియులేదు. హిందూదేశమునందున్న మనకే, హంటుసంఘమువారి విచారణ

వృత్తాంతములు

మా వకీగారు:- విద్యాభ్యాస భర్తకు మా వకీగారు 20 వ తేదీన హాజరు ఉన్నారని తెలియజేసింది.

కల్యాణ:- ఈ స్థితిని సరిదిద్దడానికి తీవ్ర చర్యలు తీసుకోవాలని ఆయన కోరుకున్నారు.

ఆశ్చర్యకరంగా:- విద్యార్థులలో క్రమిస్తూ ఉండే రోజుకు 80 టన్నుల ట్రైలు వస్తువును తరలించడానికి కావాల్సిన ట్రైలును ఏర్పాటు చేశారు.

మిగతావి:- ఆధునిక డ్రగ్స్ 50 వీ. కె.ఎస్.ఎస్. అధ్యక్షులతో యిక్కడ వచ్చి ప్రతిభాపూర్వక అవకాశాలు సమీక్షించి మిగతా సభకు ఈ సెల 80,81 తేదీలకు జరపుటకు నిశ్చయించింది.

మొదట:- ధారణకు అవకాశం 11-9-17 వ తేదీన రానున్న ఆఫీసుకు పోయి పాపు అవకాశం దేరాడూరు నుండి పంపిన 2 పెట్టెలు తనవే ఆవిచ్చి మోసానికిందల కతనికి 2 ఏడ్లు కలిపి కలకత్తా ప్రాంతాన్ని విడిచింది.

ఇంకా తగులుట:- రంగులలో 17-వ తేదీనాటి సెలకుండు గృహలలో నోటి రిఫుల్ చేసింది. కొంత బాండు సాగ్రియం విశ్వాసం కలుగజేసింది. కారణం తెలియదు.

విదేశ ప్రయాణం:- 1920 వ సంవత్సరము మార్చి ఏప్రిల్ మే నెలలలో స్త్రీయలలో తావు దొరుకుట కష్టముగానూ మార్చి నెలలో ప్రసవే ఏర్పాటులకు చేసుకొన గలిగిన యిదియొక విశేషముగా ప్రకటించింది.

అమెరికాలో నేపాల్ వాసులను గుర్తించే సేవలను అమెరికాలోని అధికారులు గవి వివరాలు తెలుసుకుని వారంబులకు 15 వ తేదీనాడు మొదలు బట్ట యథాప్రకారము జరుగుతుంది.

కనకం విరాళం:- మున్ముఖ చరిత్రానుసరితము భారతీయ యోగుల కుటుంబములకు విశ్రాంతి త్రవ్వక సహాయము చేయడానికి కనకం మహారాజు వారు సాధ్యమైనంత సంవత్సరం 15 వీల రూపాయల నిధిని రాజప్రతినిధిగా రు స్వీకరించింది.

విద్యార్థులు:- కరాచీలో విద్యార్థులు క్రమముగా ఉన్నది. వరకూ హెచ్చుచున్నది. మామూలు రోజుకు 18 వరకూ ఉంటే నుండవు. 18 వ తేదీ మొదలు 44, 86, 60, 46, మొదల చూపాయి. 17 వ తేదీన 75 గుర చూపాయి. 18 వ తేదీన విద్యార్థుల సంఖ్య 90 మంది చూపాయి.

బర్మాకార్మికము:- ఈ ప్రదేశంలో బర్మాలోని శత్రువులను మేల్కొల్పుచున్నది. దీనికి కారణమైన మూలభవము 18 కోట్ల రూపాయలు 18,00,000 పాపాలు. వాటాను 10 ల. ఆవాటలలో 1,85,81,183 పాపాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. విశ్రాంతి పొందుటకు. తక్కినవాటా 4 కోట్ల 43 లక్షల నెలకలది 1006 యుంచుచున్నది.

ఎరువులు విశ్రాంతి:- కనకం నెలలో యిండియాలో విద్యార్థులకు 11,707,000 పాపాలు విశ్రాంతి పొందడానికి 4,088,000 పాపాలు 1918 వరకూ నెలకంటే హెచ్చు. ఎరువులు (మన ఎరువుల చేతి బడిన వాటితోచేరి) 20,403,000 పాపాలు. 8,942,000 పాపాలు హెచ్చు. భావ్యము, పిండి, పప్పు విశ్రాంతి ఎరువుల విశ్రాంతి బడినను ఆహారపానీయ సాధనముల పాపాలు తేలుతున్నాయి. హెచ్చుగా ఎరువుల చేయబడినది. తేలుతున్న ఎరువుల 1,015,000 పాపాలు హెచ్చు. పంటలకు అవసరమైన వాటిలో 5,787,000 పాపాలు హెచ్చు క్రమిస్తూ, పచ్చివోళ్లు హెచ్చుగా ఎరువుల చేయబడినది. తేలుతున్న చేయబడినవి ఎరువుల 1,897,000 పాపాలు హెచ్చు. మాంస గోనెలకు, బట్టలు, బాగుచేయబడిన చర్మములు ఎరువుల చేయబడినది 1918-19 సంవత్సరం విశ్రాంతి 10,978,000 పాపాలు. ఎరువులు 12,974,000 పాపాలు.

జరుగువరకు, ఇంతటిమధ్య కంజాబుదేశమునందు ప్రజలెన్ని నూహించుట కయినను వీలులేక పోయెను. కంజాబువార్త లారాష్ట్రమునండి మరియొక రాష్ట్రమునకు వ్యాపించుటకు వీలులేకుండెను. ఇతరరాష్ట్రముల వారాష్ట్రమునందను గిడుటకు వీలు గలుగకపోయెను. కనియంతయు రహస్యముగ జరిగెను. కంజాబు ప్రభుత్వ ప్రజల నలు దక్క, సంగతుల గ్రహించుటకు వేరొక ఆధారము లేకపోయెను. ఇక డెన్నిటి బిల్లున ప్రవేశ పెట్టునపు డయినను, - ధికారులు నిజమెద్దియో తెలుపకపోయిరి ఆ బిల్లు నామోదించుటకు గల కారణము లిప్పుడు వెల్లడియగుచున్నవి. డయర్, జాగీరు మొదలగు వారి నోటినుండి వెడలిన యదంత మొక్కటియే వాగిరిక ప్రకటనము సంతయు తల్లడింప జేయుచున్నది. వీటివెనుక నింక నెంతటిరాష్ట్రము గందో నెవరికి దెలియను? హంటరు సంఘమువారి ఎదుట విచారించబడిన వారిలో నొకరిద్దరు తప్ప మిగిలిన వారందరు సభికారులే. అధికార సాక్షులను వీరేల బిలువలేదో తెలియుచున్నది. కేవల మధికారుల సాక్ష్యమువలన కావించబడిన నిర్ణయమునందు, ప్రజలకు విశ్వాసముండజాలదు.

అధికారులు కొందరు హంటరు ప్రభువుగారి కరీక్షలోనే నిజము వెల్లడించిరి. మిగిలిన, క్రస్తుతమునా తమ మొదటివాదమును సమర్థించుకొనలేక, హస్తాష్ట్రము లయిరి. వీరందరి సాక్ష్యముబట్టి, మార్గల లాక్రవేమున కివలము గలుగ లేకుండు, కంజాబులో నవలంబి కబడిన చర్య లతిభూమిల యు స్పష్టకడగలదు. భారతీయులే గాక, ఆంగ్లదేశీయులు గూడ నిలువనే తలచుచున్నట్లు, యాటగు దెలిసిన ఆంగ్లప్రతికాభిప్రాయముల బట్టి కనుగొనవచ్చును. లాలా శ్రీరామ్ అను సద్యోగుల సాక్ష్యపు వివరముల వివరకు బ్రకటి చేయుంటిమి. వీరును మరియొక సైకోలోగియ, సాయధశకలముతో బయలుదేరిరి. వీరికి కొంతదూరమున గ్రామము వెలుకుల ప్రజలు కొందరు గూడినట్లు కనుపించెనట. వారెందుకు కూడిరో వీరు కనుగొనలేదు. వెడలి పొమ్మన మని యెనను వీరు మందలింపలేదు. వారపుడు, చెరుమేమియు కలిగించుట లేదని, శ్రీరామ్ గారింగీకరించిరి. ప్రజలక్కడ మరుద్దేశముతో కూడియుండవలెనని, వీరుహించిరట. వెంటనే వీరు ప్రజలపై కాల్పు వారంబించిరి. గ్రామము నుండి బైటబోవుచున్న వారికి గుట్టులు గూడ నుండెనట. గుండ్రను ప్రేల్పుట కది గూడ యొక కారణము. ప్రజల ప్రాణము లెంత తృణప్రాయముగ సంపదదెసో దీనిబట్టి గ్రహించవచ్చును.

గుజరాత్ ప్రజలకు డిప్యూటీ కమిషనరుగ నున్న విలియమ్ సెనగారు, మార్గల లాక్రవేమున కపు డెట్టి యవసరము గలుగలేదని, యంగీకరించుట జూడ, సర్వ మెద్దియో సులభముగ కనుగొనవచ్చును. ఇట్టి స్థితిలో జరుగవలసిన కని ఏమి? న్యాయమును, శాంతిని, దైవముగ పూజించుచుండే లండను ట్రెయ్యువరీక సహితము, డయర్ గారి చర్యను ఘోరహత్యల క్రింద వర్ణించినది. పార్లమెంటు సభలో కూడ పుడే కదలిక గలిగినది. ఫర్ చొనాల్లు మెన్లీ గారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, అమృతసరపు సంఘటనములవలన, క్రాంతిప్రాయమున కలిగిన కలవరమును తాము గ్రహించితిమనియు, విచారణసంఘమువారి నిర్ణయముకొరకు ఎల్లరు వేచియుండుట భావ్యమనియు, మాంటాగూ గారు నుడిచిరి. కాని, విచారణ సంఘ సభ్యుల పట్టి గాని, వారు జరుపుచున్న విచారణ

స్వభావముబట్టి గాని, వారి నిర్ణయముపై ప్రజలకు నమ్మకము గుదురనేరదు. అదియే కరమప్రమామని క్రజలు తలంకజాలరు. క్రస్తుతము జరుగుచున్న సాక్ష్య చురయు తమకు తెలుపబడునో లేదో తెలియ దనియు, అందలిమూఖ్యాంశముల మాత్రము తెలుకబడు ననియు, మాంటాగూ గారు బలికి హంటరు సంఘమువారి నిర్ణయ మెటులున్నను, వారు తీసికొనిన సాక్ష్యమే ప్రమాదమునకు వెల్లడి యగుట ముఖ్యము. దానిని దాదిపెట్టి వార్తాపత్రికలలోని రిపోర్టు సరియయినదో కాదో యని సందేహము జూపుట, సమంజసము గాదు.

హంటరు సంఘమువారి వివేకితతో పాటు సాక్ష్యమునుకూడ ఉన్న దున్నట్లు ప్రచురింపమని మాంటాగూ గారు గోరుట ముఖ్యావసరము. వార్తాపత్రికలలో ప్రచురింపబడి సంతవరకు, సాక్ష్యము గుండెల నవియజేయుచున్నదని, మాంటాగూ గారింగీకరించిరి. మరియొక పార్లమెంటు సభ్యుడు, ఇట్టి కరంతములు ఎరిమిది మాసముల నుండి వెలుగులోనికి రాకయుండుటకు తుబేయని కల్పించెను. ఈ సందేహము ఆంగ్లదేశీయుల మనసుల బాధించుచున్నట్లు వార్తాపత్రికాభిప్రాయములబట్టి గ్రహించవచ్చును. తమకుచెలిసిన సమాచారము నిదివరకు తాము ప్రచురించితిమని, మాంటాగూ గారినిరి. ఈ సమాధాన మె తమాత్రము సంతృప్తికరముగ లేదు. కంజాబు ప్రభుత్వము వారికిని, ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిని, ఈ యదంత మంతయు చెలిసియు డవలెను. వారు అధికారుల చర్యలను సమర్థించి యుండిరి. ఇక డెన్నిటి బిల్లు సంగీకరించునట్టి కయినను, వీరే కిరీమ ములు పూర్తిక తెలిసియుండవలెను. వీరు క్రభుత్వ కార్యదర్శి సంగతుల నన్నిటిని తెలిసియుండి గా లేవా? ఒకవేళ తెలిసి యుండనిచో, మాంటాదేశ కాయ బారుల నుండి మాంటాగూ గారు నిజమెద్దియో గ్రహించలేదా? ఇక డెన్నిటి బిల్లు నకు మాంటాగూ గారు లేల యామోదము దేయవలెను? హంటరు సంఘపు విచారణయైనను ఆంగ్లదేశీయున కేల తంతివార్తల మూలమున తెలుపబడలేదను రాజ్యసెసిలు ప్రభువుగారి క్రక్షకు, మాంటాగూ గారు తగిన సమాధాన మీయలేదు. క్రస్తుతమునా సంతినుండి, కంజాబు అధికారులు కారవముతో బయల్పడుటకు వీలుండదు. వెనుకటిసంగతుల నన్నిటిని మరచి, కంజాబుశిక్షితులనే గాక రాజకీయనిర్భూధతుల నందరిని నీసమమున వెంటనే విడుదలజేయుచో, మాంటాగూ గారి కీర్తి చిరస్థాయిగ నుండగలదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణలు ఫలకర మగుట కనుకూలకరింతు లపుడేర్పడ గలవు. ఈ కార్య మంతతర్వాన జరిగిన చలకపాలితు లభయుల కంతజేయదామకము.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు ఎన్నికలలో, నిటీవల విజయము గాంచిన పేరనారాయణమూర్తి, టి. వి. వెంకట్రామయ్యగార్లకు, మాహృతయ పూర్వకాభినందనముల దెలుపుచు న్నారము. వీరు ధర్మయులును సుప్రసిద్ధులుగా జాతీయవాదులు. సినేటు సభలో ఆంధ్రుల కింతవరకు తగిన ప్రాతినిధ్యము లేకుండెను. పేర నారాయణమూర్తిగారికి గలిగిన విజయము ఆంధ్రుల కెంతయు సమ్మోదావహముగ నుండక మానదు. ఆంధ్రదేశములో చాలకాలము నివసించిన వెంకట్రామయ్యగారు గూడ, ఆంధ్రుల మన్ననకు బాతులు, వీరిరువురును, ఉన్నతవిద్యాభివృద్ధికై శక్తివంచన లేక పాటుపడెద రని నమ్మెదము.

గనర్వ మెండు ఎడ్యుకేటు గారికి సూక్ష్మ యజ్ఞ ప్రశస్తి
కమిచ్చెను. అతడు కుటుంబమును సేవ సాక్ష్యమిచ్చుచు
ను మిళవాదినో అతివాదినో నిగ్రాహణచేసికోలేదని చెప్పి
ని. నాకావిషయము మింకను నిర్ధారణకాలేదు. అవిషయము
వత్సరాంతమునకు లేరి లేలకమ్మున (వత్స) గంధిగారిని రా
జ్యరథి తెలియుటకు యోగ్యమే అవుననెదముటో నల్లరులు
గెను. అక్కడి స్థితిగతులవలన నల్లరులు తలిగెను. కాలి
గురునిండు ఇటీవల బెంగళనగరము నేకాధిపత్యము నపేంపించిని.
భిషిహోక్యనరులతో నిమిత్తములేకుండ నుండుట కిం
టో నిరయించిరి.

కేటావాలెం:— ఈ గ్రామమునందు 12-12-19 న రాత్రి
మువ దర్బారు ఉత్తరము జరిపబడినది.

ఆంధ్ర రాయబారులు.

దివాకరులవారు మొదలైన రాయచంద్రరావుగారు, పి. తెంచయ్యగారు, దావూరు డి. యస్. రాయచంద్రరావుగారు బెజవాడకు వెళ్ళి యుండిరి. కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శులగు కాశ్యపరావుగారు వీరికి విందుసంగిరి పుర ప్రభులు సేతులు విందునకు వచ్చియుండిరి. జగన్నాథరావుగారిచే ప్రాయశచిన్ స్యాగతకర్తవ్యములు చదువబడినవి. పిమ్మట బెజవాడ పురమందిరమున గౌ. కొండా వెంకటకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద ఒక గొప్పసభ జరిగెను. లోకమాన్య తిలక్ గారి స్వాగతమిచ్చు తీర్మానము కామరూపి మొట్టమొదటకర్తవ్యముగా ఉపపాదించిరి. కాశ్యపరావుగారు బలవంతపరి- సభవారు ఈతీర్మానమును పార్లమెంటు లో ఆమోదించిరి. తెంచయ్య లోకమాన్యని కార్యదీక్షను ప్రకటించుచు మాట్లాడిరి. ఇంగ్లాండునుండి కార్మికుల సహాయము వచ్చుననియు, కృషిరాజ్యముపొంద నట్లులే భారతీయులుండవలయునని కూడచెప్పిరి. రాయచంద్రరావు ప్రభులుగారు కత్తులపిల్లలను పోషించునని చెప్పిరి డి. యస్. రాయచంద్రరావుగారు ఇంగ్లాండువారికి ఇండియా విషయములపై గల అజ్ఞానము గురించియు రాయబారు లొక్కొక్కసిగించియు మాట్లాడిరి. ఎట్టి సంస్కరణము లొనంగబడినను ప్రభుత్వములందు లేర్పడక తలచునని చెప్పిరి. తెంచయ్యగారు ఆచార్య సరం కాంగ్రెసు మహాసభకు వెళ్ళి వారు- తిరిగివచ్చెను.

కాంగ్రెసు మహాసభ

సభాకార్యములు చాల యధురగా జరుగుచున్నవి. సభాకాల పని రాత్రివిజృంభణ జరుగుచున్నది. కాలలో విద్యుద్దీపకము లుపయోగపడెను. వీటి యేర్పాటు జరుగుచున్నది. కాలకు ప్రక్క ఆంధ్రుల ముగ్ధుల బడినను. బొంబాయి, చెన్నై పురి నంధ్య రాష్ట్రముల నుండి వచ్చు ప్రతినిధులకు మంజురియిద్దోలో బసలియ్యబడును. శ్రీలంక ప్రత్యేకగృహ మేర్పరుపబడెను. ఈ యింద్ల నన్నిటిని సంఘమువారు భద్రపరచిరి. కంజాలకు గుండుకరాష్ట్రముల ప్రతినిధులకు సభాకాల సమీక్షమున దేరాలు వేయబడినవి. చక్రనిమార్గము లేర్పరుపబడినవి. వీరులకు నాయకులు పేర్లు పెట్టబడినవి. లోకమాన్యకర్తవ్యముల గోతవాన 23 వ తేదీలో పూర్తిగా తెలుపబడినవి. ప్రతినిధుల సంఖ్యను, శ్రీలంక ప్రత్యేక గృహ కార్యకర్తవ్యముల గోతవాల సంఖ్యను ప్రతినిధులు తెలుపబడినవి సభ్యులను సమీక్షించుచు వారికి. చరిత్ర రగిన ఉన్న బట్టలను పత్రపులను ప్రతినిధులందఱకు తెచ్చుకొనవలెను. వీరకాలమైనను చరిత్రమిదియో యిందలేదు. లోకమాన్యతలకు, జహాంగీరు, పండిత మదనమోహన మాలవ్య, కన్యూరంగయ్యగారు, జిగ్నా, హనుమంతరావు, భజనరావు, బాపిస్టా, సి. పి. రాయస్వామయ్యగారు, 40 దినాపెట్టి, హరి శ్యామ్రాజ్ విష్ణురావు, జయకు మెహతా, జటింద్రకాథ చంద్, కచ్చిదానందసింహ, నయనాలిపానీ, రణా ఆలీగారు మాన్యుగు ప్రభులు సభకు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది

బళ్లారిసరనవినిోదినిసభవారు
1919 డిసెంబరు 23వ మంగళవారం 5-30 గంటకు
సారంగధర నాటకమును
24-12-19 బుధవారము సాయంత్రమున
పాంచాల స్వయంవర నాటకమును
అర్రీవియనుపీథి లోనుండు
గోకేల్ హాలునందు ప్రదర్శింతురు.

తోటలయందు
అభిలాష లేనిమానవు లున్నారా?
లేకు! నుమా! సంపాదనము కుళిము లాభము నిచ్చు మరయేవచ్చు లేదు. ఫలకృతములు, పూలనములు విత్తము తీగలు బహుచక్రక మాజన్ మోహిని కనోరంజని తోటల యందు దొరుకును. ఇదియే కాలము.
బాలితాకు వ్రాయుచు:
పి. వి. మాధవరావు అన్ డ్ బ్రదర్స్
(1952) పాణ్యము, కర్నూలు జిల్లా.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద మహాసభ.

విజయనగరమునందు మహారాజాశాసనము ప్రకారము బడిన వండిలియందు యీమహాసభ సమావేశమయ్యెను-నుమారు 200 ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. మహారాజాశాసన ఆర్జీంగు ప్రత్యుపాము, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షు లగు వై. నరసింహంగారు తమస్వాగతాభివాదము చేసిరి.

ఉత్సాహసంగ్రహము

ఈ తేదీనందు సరాసరి 200వరకు ప్రైవేట్ ప్రత్యేకము నకు ఒక్కటే ఆసనము ఉన్నది. ఇంగ్లాండునుండి 40 వేల వైద్యులువచ్చెను-ఈ తేదీనందు వైద్యసహాయము తక్కువ- పాశ్చాత్యుల వైద్యములన్నిటి అధికమగు లాభము కలుగ నేరదు. ఆయుర్వేద వైద్యులన్నిటి పురాణ వ్యాసులన్నియు కరుణను. ఆ వేదముమిక్కిలి ప్రాచీనమైనది.

పిమ్మట వీరు ఆయుర్వేదము క్షీణించిన విధమున నవరించిరి. అంత్యము పీరు చరకసంగ్రహముందలి కొన్ని స్తోత్రములను చదివి ప్రేక్షకులను ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి పోలుకను దని పోత్సాహపరచిరి.

విద్యకర్తవ్యము

ఈ ఆయుర్వేద విద్యకర్తవ్యమును వండిత డి. గోపాలాచార్యగారు తెలిపిరి. పండితులవారి కృషిని పోషించు వద్యములు చదువబడినవి. తమస్వాగతాభివాదము ఆయుర్వేద చరిత్ర, అను విషయముపై ఒక వ్యాసము చేసిరి- పిమ్మట గోపాలాచార్యగారు ప్రదర్శనమును తెచ్చుచు ఇట్లువర్ణించిరి-“ఆయుర్వేదము ఆభివృద్ధి చెందుచున్నదని మిక్కిలి శంకసించుచున్నాను-పరిశ్రమ తీసుకొని దీనిని పాశ్చాత్యుల వైద్య విద్య నధ్యసించిన వారకూడ ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి పోలుకనుచున్నారని ఆయుర్వేదమునందు కేవల లోక నివారణోపాయములేకా జీవితకాలమును అధికము చేయు ఔషధములుకూడ ఉన్నవి. (పాచీనములు యీవేదము యేయు అనేక పరిశోధనములకు గావించినారు. ఇంకను మనకు పరిశోధనము చేయవలెను. వైద్యకాలము, వైద్యపాతకాలము, పరిశోధించుచుండవలయును పామిజనలయను- జలబండ యకలిని యీవేదాభివృద్ధికి పోలుకనుచు భావించు-తిరిగివచ్చెను.

బందరువార్తలు:- బందరునందలి బాలికల లోకమునకు నెకందరి పాతకాల పాంథ్యుని కోర్కెనున్న మహిళాసంఘము 18 వ పాంథ్యునికోర్కెనున్న మిసెస్ భస్మంతరి రాయచంద్రగారి యజమాన్యతక్రింద జరిగినది. బాలికల పూరి శ్యామ్రాజ్ లకును ప్రదర్శించిరి. అభ్యర్థులు కొన్ని ప్రత్యేకములు బొమ్మలు ఒక ముద్రాములు పంపివెట్టిరి. శ్రీలంక ప్రత్యేకగృహమును సోయించి నిలకంతయు గారిచ్చిరి. అభ్యర్థులారికి మంజురియు సమర్పించబడినది. సభ జరిగెదముగా కొనసాగెను. -తిరిగివచ్చెను.

ట్రీనిడాదు అల్లరులు.

లండన్, డిసెంబరు 14:- ట్రీనిడాదు గవర్నరుగారివద్ద నుండి వచ్చిన తండ్రివార్తలు ఫోటోగ్రాఫ్ అల్లరులు జరుగుచున్నవను శంకతి నంగీకరించిరి అచట రక్షకబలములు యుద్ధనాకల సహాయమున కాలి నెలకొల్పబడుచున్నారని. తిరుగు పోటుదారుల నాయకుడు చంపబడినది. స్ట్రీడియో నమ్యోకట్టు తో ట్రీనిడాదు అల్లరి ప్రారంభమయ్యెను. న్యాయసంప్రేక్షకులు మొక దానిలో నొక ఆందోళనాకారము చంపబడినది. నైతిక సేవకుడి మరలిన నైతికుల అల్లరి యెక్కువగనుండెను. జీతముల నద్యాప్తుగా నిర్దిష్టమిట్లు నది తగ్గిపోయెను. కాని గ్రామసీమలం దింకను అల్లరి జరుగుచున్నది.

సర్ జగదీశ చంద్ర బోసు గారి ప్రశంస.

లండన్, డిసెంబరు 16:- వ్యక్తకాత్రులను తాము కనిపెట్టిన మహావ్యక్తులను గూర్చి సర్ జగదీశచంద్రబోసు గారు ఇండియా ఆఫీసులో నెన్నియో యువవ్యాసముల నిచ్చుచున్నారని. ఆతడు కనిపెట్టిన సంఖ్యలు చాల ముఖ్యమైనవి వైష్ణు నోక్కి నోక్కి చెప్పుచున్నది. ప్రాగ్దేశీయుల సూర్యమును పాశ్చాత్యుల కాశ్రీయ 40 శోధనమును, బోసుగారిలో మహావారముగ వైద్యమొందినవని ఆతడు వ్రాయుచున్నాడు. బోసుగారు కాత్రులను కెక్కువవరకును నొడవూర్చి రని ప్రకటించుచు ఇండియా బ్రెటునువేళను న్యోన్యాభివృద్ధి కనుగొనముగ తమధీ ప్రతిభాసాగ్రహాయముల నుపయోగించుకొనగల వనటు కిది నిదర్శనమని ఆది వ్రాయుచున్నది.

రాజమహేంద్రవరము

(కృషివిశేషమునందనుండి)
గవర్నరుగారి ఆగమము

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 20:- గవర్నరుగారిని విజిల్లము ప్రభుత్వగారు నేటియందయము నుమారు 8-30 గంటలకు మా పురమునకు విచ్చేసిరి వీరి రాజమహేంద్రపురమునకు పురమంత్రియూ లోక స్మరముగ పుష్పకృష్ణులతో సలంకరింపబడినది. రాజమండ్రినుండి భవన్ ప్రైవేటి రాజమండ్రి నొసర్పబడినది. రాజమహేంద్రవర ధూమకేటకములకు వారి వ్యవస్థాపక లూలి కొక ప్రత్యేక తాత్కాలిక నుండప్రవ నిర్ణయించబడినది. గవర్నరుగారు తొలుత పురమంత్రి పుర పాలక సంఘాధ్యక్షుల కుత్రిక నందు కొనిరి. పౌరముఖ్యులు మండల నాయకులు రాజకీయోన్యోగములు మాన్యుచు వారినేకు లుండిరి. పురపాలక సంఘము వారియందుగల యనోన్యోగ్యతలనాములు వివేకాది భారాభివృద్ధిలో తట్టరాభివృద్ధికి యందరు పోటుపడవలసివదిగా గవర్నరుగారు కరుంగదు మోచుచుండిరి. విజ్ఞానశాస్త్రమున కొరక కొక్కెం లన్నియు ప్రభుత్వమువారి యాలోచనయందు గలకని నుడిచిరి. అంతరము నిమ్మబాతులకై పోటుపడు సంఘమువారి పాతకాల సంధ్యించిరి. అంతరము కేంద్రరాజ్యమును సందర్శించిరి. అంతరము కళాకాలము, రాజకీయార్థసహకారాలను సందర్శించిరి. సాయంకాలము 5-30 గంటలకు గవర్నరుగారు మండలస్వామియారైన డి. యస్. త్యాగరాజయ్యగారి గృహంగణించిన వారిసంగిన ఫలావారముల గొంతు పోవచ్చుముఖ్యులతో మాట్లాడుచు 6-30 గంటలకు వివిధవిశేషప్రసంగములతో కాలము సంతోషముగ గడిపిరి. గృహంగణం తెంతయు రక్షణముగ రంగు కాగితముల తలాక పుష్పకృష్ణుల కీతకరమునములతో సలంకరింప బడినది. గవర్నరుగారు రాజకీయ వాద్యులనాము బాధి యగీతిక పాడినది. అనంతరము మండల స్వామియారైన గవర్నరుగారికి వచ్చినవారిలో ముఖ్యులను కరావలంబులగ కేయించిరి. తరువాత ఫలావారము లొనగబడినది. అంతరము కొందఱు గారడె విద్య ప్రసర్పించిరి. మఱి యొకరు వేళతో వివిధములగు గారడెనుచేసి గవర్నరుగారి మెప్పుకు వదసిరి. యావత్కాలము వాద్య నివాహ వినివయగ మోగియుండెను. వీరకీతము సంతచిక్రిచిక్రియులకు తారామస్యుల చిమ్ములు మోములు కాల్యబడినవి, 6-30 గంటలకు గవర్నరుగారు ఆసానమున పీఠోలు గొనిరి. వాద్యులనాము బాధియగీత పాడినది. తేవటి యుదయమున భువేశ్వరమును ఆనకట్టుమాది అతరాన్నామునకు వీరి పురము విచ్చేయుచుంటు.

హిందూత్వము వార్తలు:- అంతరపుర కలెక్టరు గారగు డి. రామకృష్ణగారు- తెలంగాణ ప్రభుత్వము డి. లక్ష్మణశెట్టిగారిచే దాన మొసంగబడిన గ్రంథాలమును, తెన్నెనుకల్లతో తెరచిరి. అనేకమంది ఉద్యోగములు సభకు వచ్చియుండిరి- అభ్యర్థులు, లక్ష్మణశెట్టిగారి భర్తలబ్ధిని కొనియాడిరి. ఈలక్ష్మణశెట్టిగారి సుధిస్వార్థవిన్నామునకు 5000 రూపాయలు విరాళము ఇచ్చివారు- అభవనము యొక్క శంకపాపము టూడ్ నాంటర్ గా కొనర్పిరి.

క్రిమినల్ నవకారన నిలయపు ప్రకారము:- 17-11-1919 తేదీన వైచేతలో ఒక గ్రంథాలయము స్థాపించబడినది. కొలెక్టరు ప్రకటనతో ప్రారంభించబడినది దినదినాభివృద్ధిని చెందుచున్నది.

అదనాని డిసెంబరు 17:- కాటక్ మర్చంట్సు నాలిని వీరప్పగారు తమ సహోదరుడగు నారాయణప్పగారి కొమారని అందోళి నాయకరణ మహాత్మ్యము తేవటిలో నొక జరుగుతది నేడు తమ దూదిగిడ్డంగుల ఆనందముతో వీరలున్నుకువచ్చిన వారికంతము ముమారు 5000 మంది సమ్మర్పిగా అన్నమునువెట్టిండిరి. ఆయు మరతులవారు కూర్చుండుటకు గాను తగు ఏర్పాట్లు చేసియుండి రనుట ఒక విశేషము. మరి క్లాసీనియును. యాహులు ఒకటి మూడు కాలాశ్మకంతున విజ్ఞులుకొని భారాధునమున చేయు వట్టి అన్నదానముల కల్ల భగవంతుడు దానకర్తకు పాపాగ్రహంపడ లిమ్ముగా గాక యని వృద్ధులు మొదలుకొని తనవారికరకు సంపాదన పురుషులు మరి వీరములతో సాయంత్రమునకరకును భుజించుచు జరుగు వెల్లుచుండినది మాడ కను సంతసముగా నుండెను.

వకటన

మా కాశీదేశీగిరిగిరియందు ఏడంటిగా కనిపించుచున్న ఘనశివాలయమును శిరోమణి దాసు గారిని సదకు కని నుండి తొలగించితిమి. గినుక అరెను ఇశమిందర మాతరపున యేలాటి ప్రాంత చాట్టాకము చేయుటకును అతనికి అధికారములే నా. అతడు ఏడంటిగానుండినకాలమును నిలువబడిపోయిన పాతపాతలను కనులు చేయుటకును పదవి ప్రాతరెక్కలను పూర్తిచేయుటకును మాత్రము అతనికి పాతకు నిచ్చియున్నాము.

మఱియు మాజీవివర్తకమును విశేషముగా నభివృద్ధిచేసియున్నాము. ఇంకను కలువిభములైన ప్రాంతరకముల జమీలను తెప్పించియున్నాము. మా కాతాదారు లందరికిని సంపూర్ణమున ర్పిచ్చిని కలుగజేయగలమున సమ్మతమున్నాము. మా కాతాదారులందరియ మాకుతనప్రోత్సాహము పునరుద్ధరింప నమ్మనము. ఈవిషయము మా కాతాదారులకును, మఱియు ఇందుకు సంబంధించిన వారందరికిని తెలియ జేయుచున్నాము.

నమస్కరించుచు కులదాసు అండు సర్వ
కార్కా రాజ్ 282 కంకరాపేటి, కర్రాడు.

దేశసంయుక్తనాటకము.

మోచెర్ల మామమంత్రిరాయకవికవితము :

ఇది యాతాతాపర్యంతం ర్పిచ్చియను జాతరయందు యిచ్చిపోయినాడు కులదాసు కృష్ణారావును తెచ్చియూడి పూజార్చనయ న్నమన పరిపూర్ణము నడిపి పరస్పరమును బాట తొన్న భారతీయ శాసనవిజ్ఞుల కంఠాంతరము చేర్చెను. ఈ మామయే మామ భూమిని కల్పించి దేశసంయుక్తనాటకములో భారతీయ గౌరవమును బాటాడి మామయేది నేనామమామన 2 బాంకంల కావించిన 3 దశపతి పరసాధ్యమణి. ఇది బృహ్మరాజుకార్యాలయము—సంయుక్త పతిభక్తి జయచంద్రుని మోర్చిలేనినకా మాత్ర—ఈశ్వరభట్టు దుర్గాధ్యక్షుడు—దేశీయ—కర్కాటకమును విశేష విశేషముగా. దేశీయ రాజభక్తి పితృభక్తి పతిభక్తి మామయే చాని కాటపట్టును ముఖ్యమైన ప్రదర్శనయొక్కముగా రచించబడినది. నెల 2.0.0.

కలయవాడు ఎమ్. హెచ్. రావు అండు సర్వ,
కాశీనాథ అండ్ బ్రాదర్స్ 282 కంకరాపేటి.

NATURAL. OIL PAINTINGS

AND
LIFE LIKE
Bromide Enlargements

A SPECIALITY

AT
A. RATNA & CO.

157, Broadway, MADRAS.

Telephone No 620.

Post Box No. 116.

Telegraphic Address:

'RATNACO,' Madras.

Andhra Delegates. Welcomed Back at Bezwada.

(FROM A CORRESPONDENT)

BEZWADA, DEC. 20.—A public reception was given yesterday at Bezwada to Dewan Bahadur M. Ramachandra Rao and Mr. P. Chenchiah, Members of the Deputation to England and to Doctor D. S. Ramachandra Rao, M. A., M. D., who did glorious work in the United Kingdom in educating the British public about India's fitness for Self Government, both before and during the War, during his stay in England. Mr. Kaleswara Rao, Secretary, Congress Committee, was "At Home" in the afternoon in honour of these gentlemen. Arrangements were elaborately made for a suitable reception. The leading gentry, Hindus, Muhammadans, and Christians, including prominent raiyats from the district were present. Delicious music was given by Paruonalli Ramakrishnaiah Garu, the well-known musician. Refreshments also were served on a lavish scale. The gathering terminated with a singing of Telugu verses praising the services rendered by the distinguished guests to the Motherland, composed by Mr. Jagannadha Rao, teacher. A grand procession was formed with the band playing from Mr. Kaleswara Rao's house, and went through the principal streets arriving 5.30 P.M., at the Town Hall, where the crowds were waiting. A monstrous open-air meeting in the Town Hall compound was held. On the motion of Mr. D. V. Hanumantha Rao, Municipal Chairman, the Hon. Mr. Konda Venkatappaiah took the chair amidst deafening cheers. The Boy Scouts sang the Vande Mataram song.

WELCOME TO LOK, TILAK.

Mr. Kapuru Venkateswalarao, Secretary District Rayyats Association, proposed a welcome to Lokamanya Tilak to the presidency, expressing gratitude for his great work in England, assuring co-operation and praying for his long life and health. The proposition was seconded by Mr. Kaleswara Rao and supported by Kakumanni Lakshmayya Choudari, a leading raiyat; it was carried unanimously amidst prolonged cheers and cries of "Lokamanya Tilak Mahabarakji Jai."

MR. CHENCHIAH.

After the President's opening speech Mr. Chenchiah, the Congress Delegate, delivered a most eloquent speech, and referring to the great work of Mr. Tilak appealed to all to carry on united work under the banner of the Congress, explained how the Labour Party was interested in our getting freedom to drive away their capitalists from investing largely here, and also how the future world's history may force England to grant us Home Rule, complete and earlier than was anticipated. He emphasised the necessity for constructive work in India to make the Nation prepared not only to get but also to maintain complete Home Rule, to also establish our embassies in England, France, America, to influence the British Parliament to grant Home Rule.

MR. RAMACHANDRA RAO.

Mr. Mocherla Ramachandra Rao in a statesmanlike speech asked his countrymen to work united, take the full advantage of the coming opportunities, sketch out definite programmes in education, co-operation, industries, sanitation, etc., and be prepared for further rights. He said the time for speeches has gone and the time for setting the house in order is come. He expressed that he was Liberal in the English political sense.

DR. RAMACHANDRA RAO.

Doctor D. S. Ramachandra Rao's speech was the speech of the evening for finish, style and eloquence. He described the colossal ignorance prevailing in England about India, the difficulties in carrying on work there, the good work he carried on in educating the English public about India's greatness, her civilisation, capacity for Self Government and the necessity of constant agitation in England.

THE PRESIDENT.

The President in his closing speech convinced the audience with that sincerity of his, how any reforms are futile without safeguarding the elementary rights of citizenship, without guaranteeing the prevention of the repetition of the Punjab atrocities.

With votes of thanks to the Chairman and guests the pleasant function terminated at about 9 P. M. Mr. Chenchiah left the place for Madras on his way to the Amritsar Congress. (By wire).

The Bombay University have formed a bureau to help and advise the graduates of the Bombay University in obtaining Government, educational, commercial and other appointments. Among the members of the bureau are Sir Narayan Chandavarkar, Dr. Mackiachar, Mr. K. Natarajan and others.

The following delays in transit of cablegrams are notified:—Bombay to London—full rate, 7 days; London to Bombay—full rate, 3 days; Increased delays have been caused by cable interruptions of the Atlantic Coast of the Siberian Peninsula, and the public are requested not to send Christmas and New Year's greetings; India to Australia—full rate, 17 hours, deferred 20 hours; Australia to India—full rate, 7½ hours, deferred 7½ hours.

The Rangoon Development Trust Bill also published sets up a body of fourteen trustees with extensive powers to manage and develop Government estate in Rangoon and carry out other improvements. The Select Committee's report shows that various proposals objected to had been amended. Stress is laid on the necessity of the Chairman being a whole time official in view of the complexity of work to be performed, the Government insisting on his being given power to undertake other duties.

All-India Music Conference.

BENARES, December 20.

The above Conference was opened here on the 19th instant by the Maharaja of Benares. Raja Mahichand, Chairman of the Reception Committee, welcomed the visitors who have come from different parts. The proceedings commenced with a Sanskrit sloka followed by a Hindi song. Several Indian states have sent representatives. Mr. Pyzee Rahuman spoke in favour of the Indian academy of music which was outlined at the first conference. An association has been incorporated in aid of it at Delhi. Mr. Fredella of Baroda read a paper on Musical Notation and Mr. Vishnu Digambar explained the practical work done by Gandharva Mahavidyalaya after which an interesting musical programme was gone through. The Conference will close on Monday next.

Frontier Situation.

SIMLA, December 19.

A Press "Communique" says:—The caravan coming through the Khaibar on the 16th instant, was fired on, and on the same night some shots were fired at Landi Kotal by a few Zikra Khel Afridis.

DEFENCE OF INDIA.

New Auxiliary Force.

ALLAHABAD, December 21

The Pioneer understands that a Bill to constitute an auxiliary force of European British subjects to take the place of the Indian Defence Force will be introduced during the Delhi Session of the Imperial Legislative Council. These proposals involve military training for Europeans between the ages of 16 and 45. The periodical training which is to follow the preliminary stage (which for members of the I. D. F. has already been completed) varies from 16 to 20 days plus an annual musketry course in the case of active class for infantry and other branches and to a merely annual Musketry course for the oldest class of reserves. Lieutenant Colonel Coleridge of the General Staff and Lieutenant Nisill of the adjutant General's Branch have been touring India in order to explain the proposals to the Chambers of Commerce, Trades Associations, Planters Associations and other representative bodies and to hear the views of the members regarding them.

Uncorrected

Mrs. Besant in Bombay.

Lecture on the Reforms

BOMBAY, December 20

Mrs. Annie Besant arrived in Bombay yesterday from England where she had been at the head of the National Home Rule League Deputation and delivered a lecture this evening on the Reforms Bill at the Morarji Goculdas Hall, Mr. Rathnasai D. Morarji presiding. In the course of the lecture Mrs. Besant exhaustively dealt with the various provisions of the Bill as amended by the Joint Committee and lucidly explained to the audience how the Bill, when it became an Act in the present form, could be worked with great advantage to Indians, provided that future Councils and Ministers were strong enough to bring due pressure and influence to bear upon the Government in all matters affecting the welfare of the people. She urged Indians, when they would have more power and influence in the Government, to meet difficulties whenever difficulties arose and not to ask for statutory provision in advance. That was what all along has been the case in Great Britain. She made a passing reference to the evidence tendered by the Punjab officials before the Hunter Committee and declared that it had shocked and aroused the indignation of the public in England. Continuing the lecturer incidentally referred to the talk current in England that Lord Sinha might be one of the new Governors in the reformed Councils. In conclusion Mrs. Besant alluded to the services of Mr. Montagu and Lord Sinha in connection with the reforms and paid a glowing tribute to Mr. Montagu who also emphasised risked his office in piloting the Bill through the Parliament against tremendous difficulties on many sides.

Daring Daylight Dacoity.

in Calcutta.

CALCUTTA, December 20.

A daring daylight taxicab dacoity was committed yesterday near Andal some six miles from Howrah station in which Jibanmal, a Marwari merchant of Raipur, was murdered and Rs. 25,000 stolen. On Wednesday Jibanmal, with his servant Tejmal, arrived at Howrah from Raipur and, after collecting money in Calcutta, they left in a taxicab at nine in the morning on Friday. When they had arrived at a place two miles from Andal at 10 o'clock they noticed another taxicab coming from the same direction immediately following them. They did not apprehend any trouble just then. The other cab occupied by six men went ahead of them and their own driver stopped his car for a while. Asked as to why he did this, the driver said that the engine had become very hot and required to be cooled down by water. The driver was engaged in the work when the other car came back to the spot and the occupants wanted to know where they were going and what they had with them. Before any reply was given, four of the dacoits caught hold of Jibanmal, and one, it is alleged, drew out a large dagger and at once split his body from the nose right up to the chest. Tejmal managed to escape and took shelter in a house close by. About ten minutes later he noticed that the other taxicab had left the spot, being driven at top speed. Tejmal then came forward and the dead body of his master lying on the ground. He received some Government currency notes amounting to Rs. 230 from his master's possession. Tejmal went to the Sankall police station and narrated the story there. According to the statement he made he evidently suspected that the Punjab taxicab driver was a party to the crime with the dacoits and that the murder was a prearranged one. Out of the six, two of them appeared to be Bengalees while the rest were up-country men. No arrest is reported up this evening.

INDIAN TRADE RETURNS.

Calcutta, December 15,

In the trade returns for November, 1919, published by the Department of Statistics, India, the imports amounted to £11,707,000, an increase of £4,038,000 and exports (including re-exports) to £20,408,000, an increase of £8,942,000, as compared with the corresponding month of 1918. Notwithstanding the restricted exports of grain, pulses and flour there was an increase in the exports of food, drink and tobacco, amounting to £1,015,000 mainly due to larger shipments of tea. Raw materials and articles mainly manufactured showed an increase of £767,000 owing to larger shipments of raw cotton, raw jutes and raw hides and skins. Articles wholly or mainly manufactured increased by £1,879,000 due to larger shipment of cotton twist and yarn, jute gunny, cloth and hides and skins tanned or dressed. During the November of the pre-war year (1913) imports amounted to £10,973,000 and exports (including re-exports) to £12,974,000.

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

The Punjab Disorders Enquiry Committee.

(SPECIAL SERVICE.)

Main Disturbances in the Punjab. Enquiry Finished

LAHORE, December 19.

With the examination of a small batch of witnesses from Lyallpur and Gujrat to-day the Hunter Committee has finished their enquiry into the main disturbances in the Punjab. The remaining two days will now be devoted to the examination of what are described as provincial witnesses numbering about a dozen. There was not anything exciting in Lyallpur and Gujrat evidence which the committee rightly relegated to the background.

Mr. B. W. Smith.

Mr. B. W. Smith, Superintendent of Police, Lyallpur, was the first witness to-day. Examined by Lord Hunter, Mr. Smith said he had previous experience of the district and had been in charge of Lyallpur since the 1st April. A district Congress committee was formed in the town early this year and it began to agitate over the Rowlett Act. The committee organised a public meeting on the 5th April which resulted in a hartal on the following day. This hartal was completely successful. On the 6th evening another public meeting was held, the proceedings were orderly on both occasions although some of the speeches were strongly worded. Nothing further happened till the 12th when the question of a renewed hartal was taken up by the Congress Committee. There was active propaganda and misrepresentations of the intentions of the Rowlett Act. Hartal came off on the 13th. That day crowds began to collect in bazaars and by the evening the demeanour of the people was distinctly restless and sullen. Witnesses paraded the town with the Deputy Commissioner in the evening and met with hostile reception. If inflammatory posters were found posted up in various places.

At this stage the Government Advocate handed over to Lord Hunter 17 of the original posters with their translations. His Lordship read out some of them to witnesses who testified to their correctness.

Mr. Smith.

Continuing Mr. Smith said on this hartal day mobs collected and coerced the shopkeepers who had opened their shops. Some minor damage was done. The Police and the Magistrate induced the crowd to disperse and the excitement subsided late in the night. The Deputy Commissioner sent out to the neighbouring cavalry for assistance and arrangements were made to have a more open show of police. On the 14th the hartal continued and efforts were made to cause a strike of employees in civil clothes. A meeting was held at Kioah and it did not result in violence. The European residents were concentrated and prepared to place themselves in a state of defence. Hartal was continued on the 15th but towards the evening that day shops began to open. The excitement however did not abate and more objectionable notices were posted up. The situation however became worse when the news arrived of the happenings at Chuharkana and spreading of infection down the line. Military assistance arrived but it was partially diverted to save Sangla. Had Sangla been burnt serious damage would have been done in Lyallpur district and restoration of normal conditions would have been correspondingly more difficult. On the 16th the mob encouraged by the successes of other mobs at Chuharkana and as a result of the rumours to the effect that Sangla had been burnt and the telegraph wires were cut during the night, set fire to a stack of Bhusa which spread to seven other adjoining stacks and caused destruction of property to the value of fifty thousand rupees. On the 17th hartal was definitely abandoned and a movable column arrived. Continuing witness said the trouble was not confined to Lyallpur town and it affected Jaranwala also. There was no serious agitation there until the 13th April. A public meeting was held on the 14th and a hartal followed. Some features of hartal were objectionable. At Gujra on the 14th the hartal was decided upon and complete and coercive hartal was held on two following days. The crowd was unruly and anti-British since the beginning of the agitation. Alarming rumours about Rowlett Act were current in villages partly as a result of agitation in Lyallpur town itself and partly imported from other districts. The canal wire was cut at Jehangir and elsewhere and an unsuccessful attempt was made to dismantle the railway line. The whole of the town was in favour of hartal but violence was mainly committed by lower Hindu classes. The proclamation of Martial Law was desirable but not essential. It had a restraining effect and gave power to deal promptly with any further trouble which might arise. There were very few Martial Law orders such as restriction on travelling and assembling order. The only case that went up to the special tribunal at Lahore from Lyallpur district was the one connected with an attempt to remove the railway lines.

By Sir Chimanlal Setalvad.

Questioned by Sir Chimanlal Setalvad witness said that excepting the burning of the Bushel stacks, the attempt to remove railway line and cutting of telegraph lines, all other rioting were petty ones. Martial Law was proclaimed in his area on the 24th although it had been asked for on the 20th and continued till the 1st week of June.

By the Hon'ble Mr. Rice.

Questioned by the Hon'ble Mr. Rice witness said in his personal opinion Martial Law was desirable but not essential, but without Martial Law they would have needed more garrison.

By Sahibzada Sultan Ahmed.

In answer to Sahibzada Sultan Ahmed witness said that the rumours about the alleged bombing of the Golden Temple at Amritsar had far greater effect at Lyallpur than the rumours about Jallianwala Bag shooting. The hatred manifested against white men was because of the Golden Temple Story.

Pundit Autar Kishen Kaul.

Pundit Autar Kishen Kaul, of Lyallpur was the next witness. He affirmed that hartal was not entirely voluntary. After the 13th the city was in a restless state and many wild rumours were going about.

Mr. H. S. Williamson.

Mr. H. S. Williamson, Deputy Commissioner, Gujrat District, was the next witness. Questioned by Lord Hunter he said that Martial Law was declared in his area on the 20th April, intimation having arrived the previous day. After describing the causes of unrest witness said with regard to the immediate cause there was no trace of political agitation in Gujrat before the 6th April. About that time shopkeepers were led to believe from friends elsewhere that they would be boycotted unless they joined the hartal. Nothing however happened till the 14th. Early that morning two inflammatory notices were found posted in the city saying that there would be a munny next evening in which Europeans would be killed and that people should unite. Witness proceeded to observe he was in camp at the time and narrated the events that followed on that day on the basis of a report submitted to him by the Police Superintendent. There was no disturbance or general excitement of any kind up to ten o'clock on the 14th, when shops began suddenly closing. There was no actual violence and no action was taken by the authorities to deal with the situation. On the 14th evening witness returned from camp and went round the city. The night passed off quietly. On the 15th instant witness held a conference with the magistrate and the leading men of the city where it was decided to bring the crowd to reason and get the shops opened. Half an hour later he learnt that the mob had proceeded to the Mission High School and compelled it to close by throwing bricks and breaking some windows. Subsequently the crowd dispersed. Later on in the evening a mob moved off in the direction of the railway station. On receiving intimation the senior sub-judge and the Superintendent of Police followed the mob which on reaching the station began destroying the telegraph and telephone instruments and setting fire to records. The senior sub-judge gave order to fire and with utter casualty the crowd dispersed. By the time the troops arrived everything was quiet. On the morning of the 16th notices were issued under the Police Act prohibiting meetings particularly in connection with the Rowlett Act. Strong police force was also posted in the town and shops began opening. The witness then narrated the happenings at Jallapur Jattan. At this place there was hartal on the 15th and some telegraph wires were cut at two places in the night. On the 16th the shops remained closed. There was a conference of the Municipal Commissioners in the Town Hall to discuss the situation. A crowd on learning this entered the hall and assaulted the municipal commissioners. The idea of the crowd was that the municipal commissioners should also observe hartal. Main violent action at this place was the cutting of telegraph wires. He had no means of saying that there was political agitation behind the occurrences at Jallapur Jattan. Proceeding witness described the trouble at Malkwal Karjah and Basul and said that the different measures adopted to quell the disturbances were adequate and successful. The rural population was not implicated and they helped willingly in patrolling the railway lines. The movement in the district was disloyal and anti-government but there was no anti-British manifestation.

In reply to Sir Chimanlal Setalvad witness admitted there was no disturbance in the district after the 20th. Sir Chimanlal next elicited from the witness that at the time he believed that he could have carried on without Martial Law. When instructions to proclaim Martial Law arrived on the 19th he wired to the Government stating that Martial Law was not necessary. Martial Law was proclaimed on the 20th and two or three days later he again wired suggesting that its continuance was not necessary.

Questioned by Pandit Jagat Narayan witness said when he first received news that Martial Law was to be proclaimed at Gujrat he was a bit surprised. His idea was that the proclamation referred to Bombay and Gujrat.

In reply to the Hon'ble Mr. Smith witness said the people in Gujrat were not apathetic to hartal which was quite a complete one. Sober and responsible people of the town were willing to help him as soon as they realised that he meant to take action.

In answer to Mr. Herbert, Government advocate, witness said when he wired to the Punjab Government stating Martial Law was not necessary he had his own decision in mind. Having regard to all the happenings elsewhere it was a very wise precaution.

Sardar Asad Jan, Senior Judge, Gujrat, was the next witness. He said that he ordered fire on the mob at the railway station when he found them committing violence and when they did not disperse on his asking them to do so. He ascribed the absence of casualties to a building which intervened between the mob and the police.

Sardar Fazul Hussain, Deputy Superintendent of Police corroborated the previous witness.

The Committee adjourned till Saturday. General Barrow leaves Lahore on private business and will not be present during the remaining two days sitting at Lahore.

LAHORE, December 20.

At the resumed sitting of the Disorders Enquiry Committee to-day Mr. V. H. Boalath, Traffic Manager, N.W. Railway giving evidence described in a narrative form the damages done on the N.W. Railway system during the April disturbances. Questioned by Lord Hunter witness said the service was considerably disorganised. The trouble first began at Delhi on the 30th March. The first serious incident was at Amritsar where on the 10th April the mob did considerable damage to the goods shed and the station platform. The same afternoon damage was done at Bagtawale and Chekrata, two stations a few miles away from Amritsar. At Chekrata the mob broke the scale of the goods wagons and looted piece goods. From the 10th onwards cuttings of telegraph wires went on frequently. That interfered with the goods traffic which was suspended and passenger trains were late. On the 11th April nothing serious occurred. On the 12th there was considerable destruction at Kasur where the mob smashed the telegraph instruments and burnt the things. Kasur station was attacked the same night and damage was done at Patti also midway between Kasur and Amritsar. In addition to this destruction of property difficulty began to be experienced in getting the railway employers to work. They were afraid of molestations by

the mobs of those who went to work. On the 12th a large proportion of lock men failed to turn up. Armoured trains were out after the 10th. During these days a good deal of conversation went across among the signallers and they appeared to be more or less restless. On the 13th April there was considerable wire cutting at Patti, Tarn Tarn and other places. That afternoon the rail tracks were removed near Chekrata. As a result the engine of a goods train was derailed and the train was looted. About this time there was a talk of designs to burn the railway station at Shakarpur. On the 13th the Loco Carriage and Waggon and Traffic Staff struck work and there was stone throwing at the place. At Doga that night the mob attempted to loot and eventually set fire to the section after turning out the railway staff and allowing them to remove their personal property. Wire cutting continued the whole time and went on right up to the 19th April. On the 13th elsewhere damage was done to the permanent way and an armoured train was derailed by putting off the permanent way and slightly removing the rails where they are connected which was quite sufficient, for derailment did not require much skill. On the 14th April damage was done at the Gujranwala. The station was burnt and bridges set fire to with kerosine oil. At Bhawalnagar the same day there was a strike and a mob sat on the railway line and refused to allow the engine to pass through. Telegraph wires were reported to be cut at various places. On this day very little was actually done at Lahore itself. Minor damages were reported from several places such as Bahadurg, Gujark, Gough, Hafizabad and other places. At Hafizabad the mob attacked a passenger train on the 14th. The same day restrictions were placed on third class travelling and this was necessary. On the 14th night mob attacked Wazirabad and broke the signal lamps and lamp posts. On the 15th there were small disturbances at Lalamsa and some other stations which dislocated train service in that section. At Ambala there was a short-lived strike of traffic staff. At Sikot after dark a third class wagon was burnt and there was trouble again at Lalamsa. At Chuharkana lines were uprooted and the Canal bridge burnt up. North of Jhelum that night a passenger train was derailed. The train was going cautiously and there was no casualties. A troop train was expected to pass the place about the same time and the damage to the lines was with a view to derail this train. On the 16th the mob proceeded towards Sangla Hill and burnt and looted Debin Singh and Moman Singh stations. A canal train near Doan Singh was burnt. About this time military guards were placed on all the trains and in addition to heavy armoured trains, armed trains were brought into use. Military Guards were placed near the bridges and tunnels and an armoured train patrolled the line and distributed rations to these guards. At Malakial on the 17th a train was wrecked and on engine and passenger wagon overturned. On this date also telegraph wires were out at a number of places and obstructions were found placed on the railway lines. On the 18th the situation somewhat eased owing to the presence of military guards at various points. On the 21st again there were attempts to cut wires. After this nothing worth reporting happened.

Questioned in regard to the damage sustained by the railway witness said so far about a lakh of rupees had been paid out for repairs and another two lakhs or so would be wanted to rebuild Gujranwala and other stations. From the 10th to the 21st as a commercial system the railway had been completely paralysed in the disturbed area.

Questioned by Mr. Justice Rankin Mr. Boalath said that the great bulk of the damage to the railway system was done by outside mobs. That was why he regarded the trouble as distinct from industrial disturbance. They had threats of strike before but at no time had attempted destruction of railway property been made by railway staff. In his opinion the Assistant Station Masters and the signalling staff were more active in the trouble. There were economic grievances among the railway staff, but the assistant station masters and signallers had not more grievances than others. These two classes were educated men. He would not say they were prominent in the disturbance or incitement to violence, but they were considerably agitated.

In answer to Sir Chimanlal Setalvad witness said that the dissatisfaction among the railway staff about their salaries was not of very long standing and applications for increase had begun coming in only in February or March. This was before there was any indication of the disturbance. The salaries were last revised in January 1918. All classes of railway men were asking for more pay and when the disturbances came on in April their memorials were under consideration. Continuing witness said that the restrictions on railway travelling were imposed on the 14th April. Looking into the traffic emergency they were necessary. Normal conditions might have been restored on the first week of May but a further exigency came on account of the Afghan war.

In answer to Pandit Jagat Narayan witness said that even before the 14th the military authorities might have locally restricted bookings. There were rumours that a particular date has been fixed for a general strike.

The Hon'ble Mr. Fazl-i-Hussain who appeared as a voluntary witness next gave evidence. Questioned by Lord Hunter witness said that he had expressed a desire to give evidence before the Committee. He was away from Lahore between the 10th and 13th and therefore had no personal knowledge of the happenings there during that period. He was again away from Lahore between the 16th and 20th. He did not wish to supplement in any way the causes of unrest mentioned in the written statement he had sent to the committee. Continuing witness said that in connection with Martial Law administration certain measures adopted were unfortunate, unnecessary, hard and made racial distinction. Indians had to apply for night passes while Europeans had not. Restrictions on travelling were also on the same lines of racial distinctions. The restrictions might have been necessary but he had seen carriages going empty. He had also a complaint to make about the posting of Martial Law notices at the houses of particular persons. The places selected were not because they were prominent but were based on personal grounds. His residence was one of the places selected and he had to engage a couple of chowkidars to watch over them. It was generally believed that the inspiration for this selection came from civil authorities. He objected to the regulations against students and the assembling order. Of these the assembling order was imposed only on Indians of all classes. One Basir Ali, an Oxford graduate was made to salam a party of more soldiers. Martial Law was continued longer not because it was really necessary but to carry on what was begun.

(REUTER'S)

ENGLAND

Commercial Air Service Suggestion by Capt. Ross-Smith.

LONDON, December 16.
The "Times" learns from Sydney that Capt. Ross Smith suggests the establishment of a commercial air service between England and Australia with sections at London, Cairo, Calcutta, Singapore and Port Dowling. He favours the use of aeroplanes from Calcutta.

Citizen Guards. Scheme Abandoned.

LONDON, December 16.
According to the "Daily News" the scheme to enrol citizen guards has been abandoned.

AMERICA

U. S. Steel Workers. Strike Favoured.

LONDON, December 15.
WASHINGTON:—The Executives of the Steel Workers Union have pronounced in favour of the continuation of strike and maintain that victory is in sight.

Germany Peace Treaty. German Reply to Allied Note.

LONDON, December 15.
PARIS.—The German delegation this morning handed in a reply to Entente note at the Secretariat General.

Chief Points.

Essential extracts from the German reply to the Allied Note published in Berlin show that the reply is extremely conciliatory. The Note denies that the amendment to the Treaty was requested owing to the United States being absent from the Commission. Germany withdraws her objections to the final paragraph of the Protocol in view of the explanation of the Allied attitude.

Reparation Proposals.

As regards Scapa Flow, the Note contends that the Allies have misconstrued Van Trotha's letter and declares that Von Reuter's action was due to a misapprehension of the situation. The Note however declares readiness to provide reparation for the sinkings. Emphasis is laid on the extent of the Allied demands in this connection, but notes their offer of consideration. The Note says that an expert commission will be appointed for the purpose of furnishing the necessary information and submitting reparation proposals.

Hope of Speedy Signature.

In conclusion, the hope is expressed that the Protocol will be speedily signed and the Treaty applied.

HEAVY EXPLOSION AT AMMUNITION DEPOT.

LONDON, December 17.
BERLIN.—A heavy explosion has occurred at ammunition depot at Marienfelde near Wilhelmshaven during unloading of shells. Much damage was done to the buildings. Reports received up to present show that forty-three have been killed and over one hundred wounded.

The Sinking at Scapa Flow.

Question of Reparation

LONDON, December 17.
PARIS.—In the Supreme Council to-day the results of a conversation with Allied and German experts regarding compensation for the sinkings at Scapa Flow were submitted. It is understood that Germany proposes a reduction of the quantity of material to be surrendered, also the surrender of units under construction instead of those mentioned in the Allied Protocol.

FIRE ON GERMAN STEAMERS.

LONDON, December 16.
Four men have been arrested at Wapping. It is believed in connection with the fires on the former German steamers. All the four resisted with determination. It transpires that three of them are foreigners who have recently been under surveillance in connection with the outbreaks. Fires began on Prince Hubertus on November 21st, and on 27th. Swakomund seized in Victoria Dock. Both were from Australia and India, and fires on both started in bunker holds.

Italy

Fiume and Adriatic Questions. Solution Reached.

NEW YORK LONDON, December 15.
A correspondent of the Associated Press in Trieste is informed that an agreement has been signed between Signor Nitti and D'Annunzio for the solution of the Fiume and Adriatic questions under which Italy will have complete sovereignty over Fiume, while all the provisions of the Pact of London will be carried out. All D'Annunzio's claims are guaranteed. His troops will return to the regular army with the retention of all honours and rank. D'Annunzio's followers claim the settlement as a triumph.

Fiume Question.

LONDON, December 16.
In the course of the conference in London, the British and French handed to Italian Minister for Foreign Affairs, Scialoja a note regarding Fiume. The reply is expected in ten days, meanwhile, the Italian Government and D'Annunzio are negotiating for solution of the question.

Egypt Attempt at Egyptian Premier's Life.

Assailant Arrested.

LONDON, December 13.
CAIRO.—An unsuccessful attempt was made this morning to assassinate the Egyptian Premier. The assailant, a student, was arrested. The Premier was driving to the Ministry when the assailant threw a bomb and fired at revolver. Three revolvers were found in his possession.

Turkey

Fate of Turkey.

LONDON, December 15.
According to the "Daily Mail," the fate of Turkey was settled at the Downing Street Conference and an announcement on the subject may be expected immediately.

Ireland

The Irish Bill. Date of Introduction.

LONDON, December 15.
Mr. Lloyd George has announced that he will outline the Irish Bill on December 22nd, but the Bill will not be introduced this session.

Irish Nationalist Newspaper Suppressed. By Troops and Police.

LONDON, December 16.
Freeman's "Journal" has been suppressed and machinery dismantled by the troops and the police.

"Daily News" Offer to 'Freeman's' Journal.

LONDON, December 17.
The "Daily News" has offered Freeman's Journal two columns daily, in order to enable it to give free expression to the opinion of constitutional nationalism during the period of its suppression. The "Freeman's" Journal has accepted the offer.

Enforced Police Service.

Its editor in an article in "Daily News" to-day declares that the offending article was directed not against Dublin Police but against what was tantamount to enforced police service, by members of the Irish Civil Service.

Suppression of 'Freeman's' Journal.

LONDON, December 16.
In the House of Commons, this evening, reasons for suppression of Freeman's Journal were explained. They were said to be due to the fact that the paper said, that people enlisting as special constables to assist the police in patrol duty should be regarded as marked men. Mr. Macpherson, amid cheers, said, that Irish members seemed to forget that police ranks were becoming thinner nightly by outrages. The question was again raised the motion for adjournment when the motion of protest was defeated by 161 votes to 52. Mr. Macpherson announced that the proprietors of 'Freeman's Journal' had issued writ against the Government.

Lawlessness in Ireland.

LONDON, December 17.
A band of armed and disguised men raided the premises of Cork railway station yesterday evening. The employees were locked up in a store room and the offices and stores were thoroughly searched, but no arms were found.

S. Africa

S. African Indian Situation.

Speech by General Smuts.

LONDON, December 16.
BLOEMFONTEIN.—In the course of a speech General Smuts, referring to the Asiatic question, declared that a fresh invasion had been stopped, but a new danger had arisen, especially in connection with trade and steps would have to be taken.

Haste Depreciated

He deprecated ill-considered action which might easily lead to worse difficulties. They should await the investigations of the Committee which would shortly be appointed in accordance with the promise of the Hon'ble Males to the Anti-Asiatic League.

Austria

Austria and the Peace Treaty.

Renner's Appeal.

LONDON, December 14.
PARIS.—Renner interviewed by Reuter's representative said he was gratified at his reception by the Peace Conference. His Government were determined loyally to carry out the Treaty but must be given the wherewithal to work. A long delay in putting the Treaty into execution was ruining Austria, which had ceased to think of union with Germany and placed herself entirely in the hands of the Allies. Renner, after detailing the advantages which Austria could give the Allies in exchange for help, concluded by saying that the question was not a political one but a business one.

France Favours Response.

Reuter learns authoritatively that the French Government favour the immediate favourable response to Renner's appeal.

Revictualling of Austria. Supreme Council's Decision.

LONDON, December 16.
PARIS.—The Supreme Council to-day after hearing Herr Renner decided to permit the immediate despatch

to Austria of 30,000 tons of foodstuffs lying at Trieste. It was also decided that the financial assistance of the United States was indispensable for the revictualling of Austria.

Appeal for Help.

LONDON, December 17.
A letter signed by Field Marshal Lord Haig, Lord Cavan, Mr. Arquith, Lord Robert Cecil and others appeals for support for funds in relief of distress in Vienna where the letter states lack of food and clothing is causing death or permanent enticement on an appalling scale. Hospitals may have to be closed down owing to lack of food and medical stores.

Japan

Guarding the Siberian Railway. Japanese Troops not to Withdraw.

LONDON, December 15.
Reuter learns that Japan does not intend to withdraw troops from Siberia as she believes it imperative to prevent the Siberian Railway from falling into Bolshevik hands.

[Associated Press.]

United Provinces

U. P. LEGISLATIVE COUNCIL.

Reference to Reform Scheme.

ALLAHABAD, December 19.
At a meeting of the United Provinces Legislative Council presided over by the Hon'ble Mr. Ferard, Vice President, a message from Sir Harcourt Butler was read expressing appreciation of the honour conferred on Lord Meston. His Honour also referred to the reform scheme saying:—No reform can be achieved without some rise in political temperature. That rise may be greater now owing to the prolonged strain of war. Let us see things clearly and quietly. Let us approach the scheme of reforms with a desire to make the best of it.

The Punjab

Congress Preparations Pusing on at a Rapid Rate.

AMRITSAR, December 19.
Congress preparations are being pushed on at a rapid rate. Pandai erection is hurried day and night and arrangements for lighting the pandal with electricity are complete. Water connection is being laid and stalls erected alongside the pandal enclosure. Paces house accommodation is secured to Bengal, Bombay and Madras delegates and a separate house for lady delegates. Camping ground for the Punjab and United Provinces delegates is beautifully laid out opposite the pandal ground with splendid roads named after prominent leaders and tents pitched. Delegates requiring European style accommodation are requested to intimate by the 23rd as accommodation available is extremely limited. Secretaries of the committees are requested to intimate by wire the number of delegates and the style of boarding required and also the number of lady delegates and special requirements. All delegates are earnestly requested to bring warm clothes, heavy bedding for northern India. Winter though cold is so far not abnormally severe. Among the distinguished leaders expected to attend are Messrs. Tlak, Jinnah, Gandhi, Malaviya Kasturi Ranga Iyengar, Hasnain Imam, Fazlulhuq, Baptista, C. P. Ramaswami Iyer, Sir Dinsha Petit, Marichandrai Vishindas, Jamshed Mehta, Sundaranath Chandi, Sachidanand Sinha, Syed Ali Nabi Rez Ali.

Burma

THE BURMA CORPORATION.

Registration of Indian Company.

RANGOON, December 20.
In connection with the registration of the Burma Corporation as an Indian Company with offices in Rangoon the Indian shareholders in the London Company may now request the Burma Mines Limited, London Wall Buildings, London, to exchange their shares in the Indian Company at the rate of fourteen shares of Rs 10 each for each share held by them in the Indian Company. The authorised capital of the Indian Company is eighteen crores of rupees divided into 18,000,000 shares of Rs 10 each, of which 13,531,189 are now to be issued to the Indian and English shareholders in the Indian Company, leaving in reserve unissued shares to the value of over four crores and forty-six lakhs.

News in Brief.

The Mail steamer S.S. "Malta" arrived at Bombay yesterday afternoon.

The text of the New Rangoon Municipal Bill is published. It is based largely on the Bombay system, local considerations being met by new clauses.

A special cablegram to the "Leader" says that leave to appeal by the accused in the Katarpur riots case has been refused by the Privy Council.

A special Khilafat Conference will be held at Hyderabad (Sindh) on the 4th January to urge the Government to punish officials who had started anti-Khilafat propaganda in Sind.

At a special general meeting of the Sind Moslem League at Karachi on Friday evening, the new office bearers were elected with a view to revive that League. The Hon'ble Mr. Bhurgri was elected president and Mr. Haji Abdullah Haroon, Vice-President.

Home Rule Volunteer Corps about seventy in number including Muslim and other Volunteer corps left to-day by Punjab mail, B.B. and C.I. Railway for Amritsar to attend the Indian National Congress and Muslim League with their respective colours and flags flying.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Indian Reforms.

Debate in the Lords.

Diarchy Criticised.

LONDON, December 16.

In the House of Lords to-day, on a motion that the House would go into Committee on the India Bill, Lord Amthill strongly criticised the Bill. He declared that the warlike people of the Punjab would be grossly under-represented as compared with the urban minority, and their welfare would be at the mercy of the politically-minded towns. The prospects of friction and disorders were very serious. The Bill failed to pass the crucial test, whether it carried India towards self-government because it created an Indian oligarchy instead of a British bureaucracy and impaired authority. Dualism in the Provinces would weaken the authority of the Governor-General. Diarchy was almost universally condemned. British prestige in India was already irreparably damaged by yielding to the intimidation of agitators. The Bill had not received the free consent, or deliberation of Parliament, nor the agreement of the Indian people. It seriously jeopardised the whole future of India.

Lord Islington said the scheme was absolutely necessary as early as possible. Dualism was the only means of interpreting sincerely the announcement of the 20th August, 1917 and the gradual development of self-governing institutions in the Provinces could only be carried out by that means. Dualism could easily be wrecked by a very few malignant persons, but it was perfectly workable if supported by the good will of all classes and races in India. He thought that all subjects transferred or reserved should be discussed by the two units of Government similarly to the British Cabinet.

There should be unity of deliberation and duality only in the decision. The report of the Joint Committee was almost equally important as the Bill, and he hoped it would be regarded as an integral essential part of the whole scheme.

Lord Islington said that the whole scheme was a great experiment and could only succeed if all tried to make it a success. He warned the Extremists in India, who were opposing the proposals on the ground that they were not sufficiently advanced, that the whole civilized world was watching the great experiment. He believed that the introduction of the Western system of Constitutional Government would be really on its trial in India in the coming years, and those who opposed or checked it would be doing an ill-service not only to India but to all other countries which aspired to a similar system of Government.

Lord Harris regretted that Education had not been reserved. He earnestly hoped that the Bill would be successful and would benefit India.

Some Amendments.

The Bill was then considered in the Committee, Lord Donoughmore presiding.

Lord Macdonnell moved an amendment to Clause I with the object of substituting the unitary system for dualism during the first ten years.

Lord Sydenham supported the amendment.

Lord Sinha declared that the acceptance of the amendment would mean the rejection of the whole principle underlying the Bill.

Lord Amthill declared that diarchy was grotesque.

Lord Middleton opposed the amendment, which was defeated by 24 votes to 5.

Lord Sydenham moved an amendment that the development of industries should not be a transferred subject.

Lord Lamington supported the amendment and urged the postponement of its transference.

Lord Sinha pointed out that the Bill did not provide for the transference of subjects, which would be dealt with by the rules. Therefore the question would arise when the rules, which would have to be submitted to Parliament, were made.

Transferred Subjects.

Lord Sinha emphasized that the provision, by which certain Provincial industries were transferred, depended on rules being made accordingly and being approved by Parliament. He gave an assurance that the rules would be submitted to Parliament to enable it to decide whether the provision made sufficed to abolish inequalities. Owing to the apprehension with regard to the amount of control it was proposed to leave to Ministers, and if Parliament so desired, he did not doubt that they would alter the rules, in order to show that there was no reason for misapprehension. But he strongly deprecated the house making a definite provision in this connection, because it might occasion the suspicion that it was being done in the interests of a particular section.

Lord Middleton emphasized that the apprehensions were very great. He urged the clearing up of the doubt with regard to what subjects transferred would tend to the successful working of the act. Lord Sinha promised that the Government of India would be free to reconsider the question in the light of that discussion, before they made rules for submission to Parliament.

The amendment was withdrawn.

Two amendments by Lord Amthill were withdrawn and one negatived.

COMMUNAL REPRESENTATION.

Lord Amthill then moved an amendment providing for communal representation for important communities.

Lord Middleton emphasized that the Joint Committee had deliberately considered it impossible to work out an actual scheme of communal representation and embody it in the Bill.

Lord Sinha said he could not see what more was wanted in the way of recognition of communal elections than was already in the Bill. It was absolutely impossible to specify in the Bill what communities would have

communal representation. Up to the present, there had been hardly any demand for communal elections, apart from two communities which the Joint Committee recommended for special treatment. If there were others it was quite open to the Government of India to make provisions for electorates.

Lord Southborough suggested that it might relieve the tension with regard to this and other matters, if Lord Sinha were able to state that Government had treated the recommendations of the Joint Committee as a fair basis on which they would base the rules under the Act.

Lord Sinha said that this was undoubtedly the Government's intention. He would not be performing his duty if he went beyond the Committee's recommendation and said that something contrary to their advice should be done by the Government of India. The Bill left the matter open.

Replying to Lord Lamington, Lord Sinha said he assumed that it was the opinion of the Government of India, there were communities requiring communal or other representation, neither the Bill nor the Report of the Joint Committee would preclude its being given.

Lord Crewe hoped that the Government of India would take the view of the Joint Committee in favour of reserving a certain number of seats for non-Brahmins.

Lord Lamington asserted that Lord Crewe's statement indicated that there was nothing binding in the Joint Committee's Report.

Lord Sinha reiterated that the Government had accepted the conclusions of the Committee as the basis of rules. He did not doubt that the Government of India, in making rules, would respect the recommendations of the Committee.

Lord Amthill declared that the Government was absolutely committed to the system of providing for the non-Brahmins by reservation of seats.

The Amendment was rejected by 27 votes to 7.

Bill Passed through Committee.

After a number of minor amendments had been negatived and one withdrawn, Lord Macdonnell moved amendment providing for the continuance of limitation of membership of Governor-General's Council. He declared that it was absolutely essential that the Council should be limited very closely. It ought not to be in the nature of an assembly. It ought to be composed of men in whom greatest confidence could be placed. He viewed any enlargement of the Council very apprehensively. Lord Sinha emphasized that the Joint Committee had fully considered the matter. The Government of India completely concurred in the proposal to abolish the limit. The abolition was absolutely necessary in view of the fact that the Council would include three Indian members and three Civil Servants. Amendment was negatived on clause 31 subsection 1. The following words were omitted on the motion of Lord Sinha: "Tenure of office by any person who is a member of the Council at the time of passing this act, shall not be affected by this provision, and the following words substituted: "Council as constituted at the time of passing of this act, shall not be affected by this Provision but no fresh appointment to the Council shall be made in excess of the maximum prescribed by this Provision." Clause 31 as amended was then agreed to. Clause 32 subsection 1 was altered in accordance with the amendments proposed by Lord Macdonnell and accepted by Lord Sinha to read as follows: "Provision in section 2 of the principal act prescribing quorum for meetings of the Council of India shall cease to have effect and the Secretary of State shall provide quorum by direction to be issued on this behalf. Subsection 2, clause 32 was omitted and following substituted: "Provision in section 3 of principal act relating to meetings of the Council of India shall have effect as though month end were substituted for week." Clause 34 as amended was agreed upon. Clause 33 was altered on the motion of Lord Sinha to read any rules relating to transferred subjects made under this section shall be laid before both houses of Parliament etc. Clause 33 as amended was agreed to also clause 34. On the motion of Lord Sinha, the first portion of the clause 35 was altered to read His Majesty may by order in the Council make provision for appointment of High Commissioner for India in the United Kingdom and for pay, pension powers, duties and conditions of employment of High Commissioner and his assistant and order may further provided etc.

Position of Civil Servants.

Lord Macdonnell moved the insertion of a New Clause providing for the appointment of the Commission to enquire into the effect of the Act on the position of Civil Servants recruited in England. Lord Sinha said that Government could not accept this. He expressed opinion that the Joint Committee had provided for compensation for any possible loss in regard to civil service and other public services.

If despite these precautions, it was unfortunately found that the prospects of officers on being recruited in England were prejudicially affected, it would doubtless be the duty of the Executive Government to make enquiry and take steps to remove the grievance.

The proposed new clause was negatived. On the motion of Lord Middleton with the approval of Lord Sinha, clause 31 was amended so as to read: "The Secretary of State with the concurrence of both the Houses of Parliament, shall submit to His Majesty names of persons" etc. After minor amendments had been negatived, and many drafting amendments by Lord Sinha had been inserted, the Bill passed through Committee amid cheers from a small body of peers present.

The sitting was then adjourned.

Economic Condition of Austria.

LONDON, December 16.

In the Commons questioned regarding the economic condition of Austria Mr. Harmsworth admitted that unless further arrangements were made, there would be no food in Austria, after January 31st. Mr. Churchill announced that all guns and aircraft laid down in the Armistice had been handed over by Germany, also overwhelming proportion of railway material. There was still an undelivered deficiency of 42 locomotives and 4760 waggons.

Allies' Conference.

Result of Discussion.

Statement in the Commons.

LONDON, December 15.

In the House of Commons Mr. Lloyd George stated that the Allies' Conference in London last week discussed peace with Turkey and Hungary, the situation in the Adriatic, arrangements for the future sittings of the Peace Conference, the ratification and execution of treaties already concluded, also the economic and financial situation, in connection with which, in order to remedy a fall of exchange, it was agreed to issue a French loan in England. The Conference also fully considered the Russian situation and the decision on this matter was in complete accordance with the policy already announced in the Commons. The Allies were in complete agreement on all the questions. It was decided to resume the conference soon in order to formulate proposals for a Turkish Treaty and finally to dispose of the difficulties arising from the situation in the Adriatic.

A Newspaper Comment.

LONDON, December 16.

The "Morning Post" states that, as a result of the Downing Street Conference, the closest co-operation between France and Great Britain has been secured. The relations between the two countries might really now be described as an alliance, though it is improbable that the agreement will be so described officially.

Premier to Visit Paris.

LONDON, December 15.

Mr. Lloyd George will shortly be visiting Paris to resume the London negotiations.

Viscount Grey.

Return From America Discussed.

LONDON, December 15.

In the House of Commons replying to Mr. Mackenzie Wood, Mr. Lloyd George confirmed the fact that Government had granted Viscount Grey's request to return from Washington to discuss important questions with the Government.

French Loan in England.

300 Million Sterling.

LONDON, December 16.

It is reported from Paris that a French loan to be floated in England will be for 300 million sterling.

Financial Opinion.

The "Morning Post" states that, in financial circles, it is not believed that the flotation of French Government loans is imminent owing to the depreciation of sterling largely due to France buying dollars through London.

Food Control.

1920-a Critical Year.

LONDON, December 15.

Mr. McCurdy, Parliamentary Secretary to the Ministry of Food, addressing a Conference of the Labour members of the Local Food Committees said, that there would be a serious shortage of essential food-stuffs in 1920. Butter was almost disappearing. Experts predicted that 1920 would be the most critical year since the war began. As regards butter and cheese, their supplies from Australia were certain to decrease owing to drought. Supplies of tea decreased though consumption had increased. There was no prospect of the world's supplies of sugar balancing with demands.

Position of Meat.

There was a surplus of meat in Britain at present but there would be a world shortage in 1920. There were at least three million tons less in Europe than before the war. More meat would arrive in the Thames next quarter than they knew what to do with, owing to shipments from Australasia.

Cold Storage.

Restrictions on consumption would be relaxed, in order to prevent this meat being wasted, because cold storage was inadequate. He said that the cold storage in Britain was 4½ million cubic feet compared with 700 million in the United States. It would be essential once again to control bacon, because prices had soared and bacon had deteriorated when the control was removed.

French Military Awards.

LONDON, December 16.

The London "Gazette" contains the following awards by M. Poincare.

Legion of Honour (Officers).

Lieut. Col. W. F. Bainbridge and R. F. Gordon.

Legion of Honour (Chevaliers).

Major F. G. Lamb.

Croix De Guerre.

Lieut. Col. H. M. Souter, Graham Walton, Majors J. G. Farie, P. J. Gout, Captains J. A. Cadum, J. W. Findall, Lieuts. O. J. Chapman, L. C. Pearson and Subadar Ramjola (Russell Infantry).

Cable Delays.

Notice by Eastern Telegraph Co.

LONDON, December 15.

The Eastern Telegraph Company announces that four main cables of Spain are interrupted and heavy delays are inevitable.

General Booth.

Reception of Buckingham Palace.

LONDON, December 15.

The King to-day received at the Buckingham Palace General Booth who will depart on his world tour on January 15th.

Downing Street Conference. Summary of Opinions.

LONDON, December 15.
The consensus of opinion is that the Conferences at Downing Street, which were the first meetings of the whole body of the Allied and Associated powers for a long time, have changed the International atmosphere immensely for the better and have brought a settlement of the vexatious problems nearer.

A salient fact is that the development of events has left the partnership of Britain and France, the chief deciding influence in the remaining task of European settlement. It is expected that Mr. Lloyd George and M. Clemenceau will meet more frequently in future, to decide the numerous administrative questions arising after the ratification of the Peace.

The fact that the American Ambassador was present at the conversation with Scialoja is regarded as significant. Scialoja left for Italy yesterday and it is understood that he bears proposals, which will probably end the Rome difficulty.

Importance is attached to participation of the Japanese Ambassador at the Conference regarding Russia in connection with which the "Daily Telegraph" declared that there is no change in the Allied policy as a result of the Conference. According to the "Daily Chronicle" and the "Daily Telegraph" the suggestion that the Allies are willing to accept certain of the American Senate's reservations is unfounded.

Despatch of British Battalions.

LONDON, December 17.
It is announced in Aldershot that five British battalions are going to Egypt, seven to Rhine and eleven to Flanders areas. They will probably leave in January.

Vote for Air Force.

LONDON, December 17.
In the debate, in the Commons on the vote for air force Mr. Churchill said that fifty thousand sterling had been assigned for accommodation stations en route to Egypt and India. This was only a beginning of the work. Aerodromes were required at Cairo, Bagdad and Karachi which were on the most important section of the route from England to Australia. There would probably be eight or nine squadrons distributed between Cairo, Bagdad and Karachi. It would be most convenient to show civil flying on this section which would have most remarkable effect in packing the Empire together because of saving of time for journey to Australia.

Obituary.

LONDON, December 17.
The death of Admiral Sir Henry, F. Stephenson Gentleman Usher of black robes announced.

Housing Problem.

LONDON, December 16.
Addressing the Conference of Builders called with a view to solving the Housing Problem, Mr. Lloyd George emphasized that it was Government's business to render impossible the exploitation of social needs, he announced that numbers of young builders were being released from the army to make up deficiency in trade with a view to increasing output.

ANGLO-FRENCH LOAN.

LONDON, December 16.
It is officially confirmed that an Anglo-French Loan has been decided upon in order to remedy the shortage of exchange. No particulars have yet been arranged. The Supreme Council has met and has approved the preliminary terms of the German reply, to which a rejoinder will be presented in the course of the week.

English Battalions.

Distribution Anticipated.

LONDON, December 16.
Lord Esher, speaking at the Empire Parliamentary Association, said he anticipated that twenty battalions from England would be distributed in Egypt and the Rhine and the Palestine area early in January.

Idealism of the War.

LONDON, December 15.
Speaking at the annual meeting of the Empire Parliamentary Association, Lord Esher said that he believed that, hitherto, the great fighting men of the world and the great acts of heroism would not be a bond of glorious memories between the different parts of the Empire for all time.

Federation of Parliaments.

The speaker announced that it was hoped to send a delegation of British members of Parliament to India next winter. Referring to the work of the Devolution Committee, the speaker said that he trusted that before many months he would be able to submit a scheme of Devolution, which would be a first step towards the Federation of the Parliaments of the British Empire which however was still a long way off.

Fire on Ex-German Ships, Underhand Dealing Suspected.

LONDON, December 16.
Fire broke out last night on the Ex-German steamer "Hector" which was lying in the Albert Dock. Two hold-rooms caught and the fire spread in a few minutes. The fire was extinguished by the fire engine which was on duty. There has been a series of such fires recently on ex-German ships not merely in London but in America and South America. It is suggested that the fires are the result of a plot on the part of Germans to destroy expropriated ships. The "Hector" which was requisitioned by the Australian Government was due to sail for Hull to-day and to embark Australian troops at Southampton on December 20th.

Britain's Military Forces. Co-ordination Foreshadowed.

Seely's Motion.

LONDON, December 16.
In the House of Commons Major General Seely, moving the reduction of the Air-Force Vote protested against the Air-Force being under the control of the War Office. The motion was rejected by 180 votes to 39.

Co-ordination Foreshadowed.

Mr. Churchill foreshadowed a combined War staff of the Sea, Land and Air forces under a single control. He said that discussions on the matter were proceeding between the Heads of the three services.

Cape to Cairo Route.

LONDON, December 15.
In the House of Commons during the Air Force Vote, Mr. Churchill stated that the Cape-to-Cairo route for civil aviation was practically complete. He thought that some great Rand millionaire might well offer a prize equal to that just given by the Australian Government as an incentive to aviators to compete over that route. He hoped that the route would be taken over and maintained by the different governments of the lands which it traversed.

Army Estimates Voted.

LONDON, December 16.
The House of Commons to-day voted the Army Estimates for 405 millions.

Menace of Bolshevism.

Mr. Churchill said that the estimates for next year would not be a quarter of that amount. As regards Russia, the Bolsheviks had been held this year by Kolchak and Denikin. If the latter forces were destroyed the whole of the great Bolshevik power would be available to strike down the Baltic States, to menace Poland and Finland and to advance through Persia to the frontier of India, thus disturbing the whole of Asia. Then we would realize that we had not been fighting the battles of Kolchak and Denikin, but that they had been fighting ours.

Anglo-Persian Oil Co.

Bill Passed in Commons.

LONDON, December 16.
The House of Commons to-day passed the third reading of the Anglo-Persian Oil Company Acquisition of Capital Bill.

The Disorders Enquiry.

Statement in Parliament

LONDON, December 16.
In the House of Commons, replying to Sir Donald Mr. Maclean, Montagu said he quite appreciated the profound disturbance in public opinion owing to the reports of all the occurrences at Amritsar (Cheera). He urged however that the impartial authoritative pronouncement of the Committee of Enquiry should be awaited. He hoped that the Committee would give authoritative figures. Mr. Montagu said, he did not know details until he saw the report in the newspapers. He did not know whether the evidence as was reported, but he could not expect that evidence to be reported to him, because the Committee of Enquiry would report to him all the facts and circumstances of the evidence. He pointed out that, during the riots, he published "Communiqués" giving information as it was telegraphed to him.

Sir Henry Craik suggested that the matter was sub-judice and that it was most undesirable to give the opinion of the House of Commons on the matter at present, based on an unauthorized report.

Mr. Montagu said, he was quite sure that the House did not wish to prejudice, but he could not help saying that the evidence as published in the newspapers was profoundly disturbing, and he therefore hoped that the Hunter Committee's findings would be available without unnecessary delay. Mr. Montagu deprecated interference with the committee's proceedings but he hoped that the whole investigation would be published as soon as it was received.

Mr. McVeigh asked how the incident was not known in England for eight months.

Mr. Montagu emphasized that a statement had been published, but that more evidence had since been collected for the Hunter Committee.

Replying to Lord Robert Cecil, Mr. Montagu said, he believed that there was no censorship in India, but cables were very congested and possibly that was the reason that no telegrams regarding the evidence had been received.

Loss of Airmen.

LONDON, December 16.
Air Ministry in the statement regarding the loss of airmen Messrs. Howell and Fraser who were flying to Australia says that accident occurred in San Georgia Bay and Corfu in the evening. The Naval motorboat and fishermen proceeded to the spot where the machine had fallen into the sea, but they were too late to save the occupants whose bodies have not yet been found.

Sir Bose's Lecture.

Distinguished Visitors.

LONDON, December 14.
Mr. Balfour presided and Mr. Montagu and members of the India Council and prominent Anglo-Indians were present at Sir Bose's lecture in the India Office.

Plant Life and Growth.

Sir J. C. Bose stated that he had invented an apparatus enabling observations of the growth of plants which was only about one-sixth thousand of the rate of progress of a plant. Sir Bose showed photographs of large old trees in his Institute in Calcutta which, by previously an aesthetising, he had successfully transplanted. The difficulty of transplantation lay in the shock of removal and in nerve effects to which plants were equally subject as animals.

Eulogy by Mr. Balfour.

Mr. Balfour referred to Sir Bose's great reputation in England and the interesting contributions he had made to science.

Russia.

The Russian Situation.

Further Developments.

LONDON, December 17.
According to the latest telegrams from Russia, the Russians in North Russia have retired from Yarnesk into the White Sea Valley to Komsansk.

A Red attack on Mojen on the Murman Railway was repulsed. A column of Bolsheviks with one gun out of the railway in the rear of the Russians, but were driven off by the reserves who captured the gun.

In West Russia, the German evacuation is reported to be complete. Heavy fighting is taking place on the Narva front.

In South Russia the Bolsheviks have occupied Pottava and Kharkov and are advancing south-west of Yauizki. The Don Army has retired to the line of the Don between Pavlovsk and the junction of the Kuoper and the Don rivers. The Don troops raided Log Station and destroyed it, capturing the garrison and 350 men of the Red Force which attempted to cut off their retreat. The Caucasian cavalry, in a raid north of Taurish, defeated the newly arrived twentieth Red division, bringing back 250 prisoners, nine guns and fifty machine-guns. The Bolsheviks claim to have taken Kiev Kuyevsk, Pereyaslav and Bogutchar also large quantities of military stores left by Volunteers in these towns.

In East Russia, the Red Army on the Railway is 55 miles west of Novo Nikolayevsk and their irregulars are in occupation of Barnaul and the railway thence to Semipalatinsk. In Trans-Caspia Bolsheviks are now 130 miles east of Krasnovodsk. The Bolsheviks claim that the Caucasian Republics of Georgia and Azerbaijan have declared war on General Denikin.

The Bolsheviks claim the recapture of Kieff.

Exchange of War Prisoners.

Litvinoff's Proposals.

LONDON, December 15.
Reuter understands that the British Government considers Litvinoff's proposals for the exchange of war prisoners altogether unreasonable. The proposals exclude the exchange of officers, demand the release of certain Russians outside British jurisdiction and handing over of many more Russians than British. Negotiations however are proceeding.

Bolshevist Claims.

Victories in the Field.

LONDON, December 15.
The Bolsheviks claim further successes against General Denikin, having captured Kharkov and Pottava and having driven the volunteers from the outskirts of Kieff.

Lets refuse Peace Offer.

The Lets officially declare that they have no intention of concluding peace with the Bolsheviks. They went to Dorpat merely to watch the negotiations. Meanwhile the Lithuanian Military Convention has been drawn up and a friendly understanding between these states and Estonia and Finland has been established. Hopes are entertained that Poland will join the Baltic confederation.

France

Franco-German Telegraph.

Resumption of Service.

LONDON, December 15.
PARIS.—The Franco-German telegraph service is being resumed. French, German, English, Italian and Japanese languages will be allowed, but no code.

The French Exchange.

A Forecast.

LONDON, December 15.
PARIS.—The Havas Agency states:—French papers state that an alliance between English coin and French iron would soon make the franc rise and also the pound sterling.

The Paris Bourse.

LONDON, December 15.
On January 2nd, the Paris Bourse will depart to some extent from the war-time restriction that all the transactions are to be for immediate settlement.

America

Statement from Whitehouse.

LONDON, December 15.
WASHINGTON.—The statement issued from the White House has not altered the political situation, but decisive action as regards the Treaty is improbable before the termination of the recess of January 6th.

Compulsory Agreement Anticipated.

LONDON, December 16.
The "Daily Telegraph" learns from Washington that the White House statement is causing uneasiness amongst Republicans, who are already fearful of embarking on an election, with the American export trade disorganized, owing to the fall in sterling exchange, as a result of the delay in the ratification of the Treaty. Strong pressure to effect an agreement will be brought to bear on the contending parties.

Inter University Athletic Contest.

Between England and America.

LONDON, December 16.
A New York message states that Oxford and Cambridge have challenged Harvard and Yale to an athletic contest in July.

పాతూరు అయ్యన్న శెట్టిగారి నత్రము-బంగోలు

గవర్నరుగారు తెరచుట

అధికారి

చెన్నైలోని పాతూరు అయ్యన్న శెట్టిగారు బంగోలు ప్రభుత్వమున కట్టిన గొప్పపత్రము 19 వ తేదీ సాయంత్రము విల్లింగుడక్ ప్రభుత్వమునకు తెలియించి, అయ్యన్న శెట్టిగారు 4 సంవత్సరముల క్రిందట బంగోలునుండి బయటకు వెళ్ళి తమవల్లియందు ప్రయాణమునకు వెళ్ళుచున్న అవకాశమును దానిని నివారించుటకు ఒక గుర్తుకట్టరచినట్లు తెలియి. పిమ్మట ప్రేమకావ 50 గలముద్రమును దన్న విశ్వమైత్ర్యమును పేరు పేరికొని 1 వ సంవత్సరమునకు నత్రము కట్టపూర్తిం టింది. అనంతరము (క్రింద) గలముద్ర 80 గలముద్రులు విద్యమిత్రమును పేరుపెట్టించి, మూడు 500 మంది యాత్రము నందు ఏక కాలమున నుండవచ్చును. ఈ గత్రము వెనుకనే ఒక గొప్ప బానిశక్త్యబడినది. అసెంబ్లీగారుకు ముద్ర ఉపయోగించవచ్చును. ఈ గత్రము కట్టకు అయ్యన్న శెట్టిగారు మూడు లక్షరూపాయల క్రియపరచినట్లు తెలియచున్నది. ప్రయాణము సాకార్యమును ఇంకాగతము అయ్యన్న శెట్టిగారు ప్రభుత్వమునకు సామంతులందు అయ్యన్న శెట్టిగారు మిక్కిలి వదలియున్నాడు.

చెన్నైలోని పాతూరు అయ్యన్న శెట్టిగారు బంగోలు ప్రభుత్వమునకు ఒక గొప్పపత్రమును తెలియించి, అయ్యన్న శెట్టిగారు తమవల్లియందు ప్రయాణమునకు వెళ్ళుచున్న అవకాశమును దానిని నివారించుటకు ఒక గుర్తుకట్టరచినట్లు తెలియి. పిమ్మట ప్రేమకావ 50 గలముద్రమును దన్న విశ్వమైత్ర్యమును పేరు పేరికొని 1 వ సంవత్సరమునకు నత్రము కట్టపూర్తిం టింది. అనంతరము (క్రింద) గలముద్ర 80 గలముద్రులు విద్యమిత్రమును పేరుపెట్టించి, మూడు 500 మంది యాత్రము నందు ఏక కాలమున నుండవచ్చును. ఈ గత్రము వెనుకనే ఒక గొప్ప బానిశక్త్యబడినది. అసెంబ్లీగారుకు ముద్ర ఉపయోగించవచ్చును. ఈ గత్రము కట్టకు అయ్యన్న శెట్టిగారు మూడు లక్షరూపాయల క్రియపరచినట్లు తెలియచున్నది. ప్రయాణము సాకార్యమును ఇంకాగతము అయ్యన్న శెట్టిగారు ప్రభుత్వమునకు సామంతులందు అయ్యన్న శెట్టిగారు మిక్కిలి వదలియున్నాడు.

గత్రము ఎదుట ఒక పెద్దపేదరికి వేయబడినది. అందు ది మధ్య ఒక ఉన్నతస్థాయి ముద్ర రచయితయగు అలంకరించబడినది. మధ్య ఒక పెద్ద సామంతులమునకు ప్రకటన కొన్ని వర్షముల వేయబడినది. ఒక మేనానియొద్ద ఒక గొప్ప చేయబడిన మొదటిపేదరికి ఉంచబడినది. అందు బంగారుతో చేయబడిన సురభిలము చెవి ఉంచబడినది. ముందుకు మేనానియొద్ద గవర్నరుగారి కొరకును వినియోగము మేలు కాకమున తెలియజేయబడి సరిగతీ అలంకరించబడియుండెను. మందిరి యందును వదిలియుంచబడు ప్రేమకులను వర్షిలము రుచు బడినది. వేటకాలెం, పీకాల, బావట్ల, తెనాలి మున్నగు కట్టములందు ముద్ర అనేకులు ఉన్నందున చూడవచ్చును. గవర్నరుగారు బంగోలుకు 2-80 గలముద్రవల్లి ప్రేమకావ 50 గలముద్ర 80 గలముద్రులు నుండి, పిమ్మట పీక మునిసికల్ కార్పొరేషన్ వినియోగమునకు కైకొనిరి. తమవల్లి సంతక పీకొంది. కై మేమరియర్ వైద్యకాలా భవనముయొక్క శంకు స్థాపనము గావించిరి. పిమ్మట 6-10 గలముద్ర పీక బిల్లా కట్టరకు బహుమతి సాహెబుగారు, అంకరకులు, కార్యదర్శులతో ముద్ర సురభిలము వర్షియిరి. అప్పుడు బాండు

కారు బానిశక్త్యబడినది. ద్వారమునకు అయ్యన్న శెట్టిగారు వారికొరకును ఉండి ప్రభుత్వమునకు సాకార్యమునకు వారిని ఉన్నతస్థాయినుండి దుర్బలమునకు అనుమతించు మున్నుండెట్టిరి. ప్రభుత్వమునకు కట్టిన నిర్బంధములను నియమించు పాతూరు అయ్యన్న శెట్టిగారు అనేకముంది శ్రమలు ఉత్సాహమును చూపుటకు నిలిచి నుండి. గవర్నరుగారు అట్టి వైభవమును, ఉత్సాహమును చూచి మిక్కిలి ఆనందించిరి. చెన్నైలోనుండి వచ్చినవా రందరకు సభ సలంకరించిరి. బంగోలు వాస్తవ్యులగు పోలీస్ వెంటకరారు మూర్తిగారు (బోకల్లెరు) పి. వి. కృష్ణారావుగారు (మంజీ కల్ ఫేట్) యం. కృష్ణారావుగారు, కె. మార్కం శెట్టిగారు యం. కోటియ్యర గుప్తగారు, బి. యల్. శారాణులరావు గారు, వి. శారాణులరావు గారు, యం. నరసింహంగారు, యల్. శాంతారావుగారు, కె. పున్నయ్యగారు, భారామోకట రమణశర్మగారు, కె. నువ్వారావుగారు, గుర్రం వెంకటరంగం గారు, కల్లవల్లి వెంకటరంగంగారు, మల్లవరపురావుగారు, బంగోలు మునిస్ట్రులయ్యగారు, యం. రాధాకృష్ణయ్యగారు, సయ్యద్ కాసిమ్గారు, మాక్రిమారులపాటి గోపాలకృష్ణయ్యగారు మున్నగువారితో సభ సలంకరించిరి.

పిమ్మట పాతూరు అయ్యన్న శెట్టిగారు గవర్నరుగారిని సత్కరించి తెరచుచు (క్రింద) వినియోగమునకు సమర్పించిరి. గవర్నరుగారు ఆ బంగారులొకముద్ర గత్రమున తెరచి సత్కరించి భాగము వంతులను దాగించిరి. తెలియజేయ అసహనము సలంకరించి ఇట్లు చెప్పిరి. “పాతూరు అయ్యన్న శెట్టిగారి సత్కరించు నేను మిక్కిలి సంతోషముతో తెరచుచున్నాను. పీక మిక్కిలి త్యాగభారముగలవారనియు ఇతరముల కన్నములను లోనించుటకు అనేకభక్తులను చేయుచున్నారనియు నాకు తెలియెను. పీక ప్రయాణముల సాకార్యముల యీ పురమున కీ కాక ఇతరవల్లియందు ముద్ర ఇట్టివలెనులకు నిర్మించుచున్నట్లు తెలియచున్నది. శారాణులరావుగారు ఇట్టివలెనులకు భక్తులగుచు ఉన్నందున మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను.”

పిమ్మట కార్యకర్తల గోపాలరావుగారిచే రచించబడిన అశ్రద్ధాపర్యవేక్షణ, టంగుటూరు వాస్తవ్యులకు గాత్రకల్పములను ఆగు మైసంపాటి నరసింహారావుగారు వదిలిరి. పిమ్మట సల్లా గురుస్వామిశెట్టిగారు అయ్యన్న శెట్టిగారికి గవర్నరుగారికి వందనములను సమర్పించిరి. గవర్నరుగారు సభ వదిలి ప్రేమకావ వదిలిరి.

పిమ్మట జి. మునిస్కోత్తమరావుగారు, కల్లవల్లి వెంకటరంగం శెట్టిగారు, విద్యులపాటి నువ్వారావు శెట్టిగారు, బమ్మ వెంకట నువ్వారావుగారు, అయ్యన్న శెట్టిగారి యొక్క యు ఆ క వి తు మ రు ని యొక్క యు మునుములను వర్షించుచు వారికి వందనములను సమర్పించి వారిని పున్నమూలంకృతుల గావించిరి. అప్పుడు వీరి యున్న ఇతర పెద్దవలెనులకు పూజలముల వేయబడినది. పిమ్మట కొద్దికపుత్రము. తమ అనుకంపకముచే నభివలను ఆనందించుచు. పిమ్మట శేషరామగారు ‘శిశువీ కల్పణము’ వారికధగా చెప్పిరి. అతిథులందరకు భోజనములు కైకొని పిమ్మట చెన్నైలోనుండి వచ్చినవా రందరకు తెలిసి చెప్పిరి బానిశక్త్యబడినది వ్యాసా చెన్నైలోని బయలుపేరి శనివారం యందు 10-50 గలముద్ర చెన్నైలోని వచ్చివేరి.

ప్రేమకుల సాకార్యముల వేసి ఏర్పాటులు మిక్కిలి ప్రకంపనములను కల్పించుచున్నందున మిక్కిలివైభవముతో బహుశ్రమగా జరిగినదని తెలుపుటకు మేము సంతోషించుచున్నాము.

HEALTH FOR A POSTCARD

suffer from Functional If you Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described as an aid to Nature—the actual cure being effected by an “excessive accumulation of the blood in the diseased part,” the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential “Natural”—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala (India).

DR. BIER'S ERECTRUSS
(669)

గౌతా కంపెనీ,

6 రాటన్ బజారు చెన్నై పట్టణము
ధరలు చాల తగ్గింపబడెను

ఎల్లెక్కా పెన్సిలు, గ్రాండు, గౌతా లీజరువాచీలు
మహా వినుములు చాల తగ్గింప ధరలకు విక్రయించబడును.

21-12-19 మొదలు 31-12-19 వరకు

8 గోళము మాత్రము కొన్నిటికి ధరలు 100-కి
10, 25, 80, 40 కంటకు నూడె తగ్గింపబడినది.

మీకు మా అంగడికి వచ్చిన మీకు మంచిలాభము కలుగును.

ఇదివరకీ గౌతా కంపెనీ పాత్ర్య మెన్నడును మా పడలేదు. కాన నీగొప్ప వనపాయమును మాభిముగా నుడయోగింపును. శ్రీలక్ష్మణంబారము. పురుషుల కావ్యకేర.

Grand Reduction Sale

Gautha & Co.,

6, Rattan Bazaar, Madras.

Of Eecta. West-End, Grand and Gautha Lever Watches, of different varieties and patterns at Specially reduced Prices.

8 Days Sale

from 24 to 31 Dec 1919.

Some Goods Sold 10, 25, 30, 40, per cent.

Deduction on Prices marked according to the nature of Goods, since a large Consignment of fresh goods expected from factories.

You will be benefitted by GOING TO OUR SALE ROOMS.

Avail this Grand Opportunity. Ever Offered in this Presidency.

For Ladies a Jewel and for Gentlemen a necessity

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped thughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair 490

TAKE **LEARNED** CARE
ADIES
to use our Parastan Oil for keeping your brain cool.

Price Re. 1/- Postage Extra

Agents:—
F. Hassanali & Co.,
51, China Bazaar, G. T. Madra

NOTE:—Please try Parastan Liquid Soap Re. 1-0-0

కుమారి ఆనంద్: డిబ్బె సమున క మూల్యముగుముందు.

ఇది మిగుల విచిత్రముగు ముదు. దీనిని 15 లే: 20 దినములు విడువక నేరుచుటలను ఉబ్బము, తుయము, శ్లేష్మ రోగము మున్నగునవి, అపాదకరముగాను లేక దీర్ఘ కాలమునంతయుండిన నమృతముగా నుడుకవును.

దీని వెల టెన్నై 1-కి సోశేత సహాయ. 3-8-0.

(1646) Dr W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

మేస్తులు కావలెను

నరసాపురము నలు దివిజనుకు చాలముంది మేస్తులు కావలెను. జీరము వెలకు రూపు 15 లు మొదలు రూపు 20 ల వరకు, యోగ్యతను అనుభవమును బట్టి యియ్యబడును. స్కూలుపైనలు వరిక్షయందు వేసినవారు గా నుండవలెను.

(1) భూమి, రోడ్డు వేములు (నిర్బంధము) (2) కట్టడముల ప్లానులు వేయుట ఎప్పి మేటుచేయుట (3) నర్వే, లెవిలింగు (4) కట్టడములను కట్టుట (5) జ్యోమెట్రికలు ప్రాయోగి వీనిలోనే రెండువిషయములు వైన దొరతనమువారి వర్షి ఫీకేలులను బడసియుండవలెను.

B. Sreenivasa Baliga. B. A. A. C. E.
Local Fund Assistant Engineer,
Narsapur.
1958

ఈ దిగువ కనుపటచిన రంగులు మా వద్ద తయారుగా నున్నవి.

డైరెక్టు రంగులు

కాంగో రెడ్

2 డైరెక్టు బ్లూ

3 " గ్రీన్

4 " ఖాక్

5 " బ్రౌన్

6 " మాజెంటా

7 " ఎల్లో

8 " వైలెట్

9 బెస్ట్ వర్క్ రైన్

10 ఫైన్ బ్లూ ఎఫ్. ఎఫ్.

ఆసిడ్ రంగులు

11 ఆసిడ్ ఆరంజి

12 మెటానల్ ఎల్లో

13 స్కార్లెట్ ఆర్. ఆర్.

14 స్ట్రెయిట్ వ

15 ఈసైన్ లేక సాంపింగు రెడ్

16 సోల్యూబుల్ బ్లూ ఫార్ యింక్

బేసిక్ రంగులు

17 మాలాచైట్ గ్రీన్ క్రిస్టల్స్

18 మాజెంటా క్రిస్టల్స్

19 బెరాన్

20 మెటెల్ బ్లూ

21 మెటెల్ వైలెట్

22 ఆల్ కెలి బ్లూ లేక సిజింగు బ్లూ

23 సాఫ్ట్ గ్రీన్ జి

లెడర్ రంగులు

25 బిస్ మార్క్ బ్రౌన్ లేక లెడర్ బ్రౌన్

26 క్రైస్టల్ లెడర్ లేక లెడర్ ఆరంజి

నల్ ఫర్ రంగులు

27 ఫల్క్ బ్లూ

28 " బ్లూ

29 " గ్రీన్

30 " బ్రౌన్

31 " కోల్డ్

32 " ఎల్లో

వాట్ రంగులు

33 వాట్ బ్రౌన్ పేప్

34 " పాడరు

దరఖాస్తులు పంపిన తక్షణం శాంపిల్స్ వంపుచూ ధరలు తెలిపబడును.

డోలట్రామ్ కాషిరామ్ అందు కంపెనీ,

రోగేబిల్డింగు, అపోలో వీధి, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

Dolatram Kashiram & Co.,
Rogay Building, Apollo St, Fort, Bombay.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

వయస్సును నశ్వానమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ

గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. సి

శిక్షణ పొంది గ్రంథము. తెల. ౧౦-౮-౦.

మనోరథ, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టాఫీసు నెం. 212, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి మైదాంధ్ర మహాజనసభలయందలి

సన్మాన పంపాభ్యుదయ, సభాభ్యుదయ, యువశాస్త్ర

ముఖ్య, వారి శిక్షణములు, సభా తీర్మానములుగలవు.

తెల. ౧౧-1-౮-౦. పోస్టేజీలేదు.

ఆంధ్రోద్యమ కార్యాలయము, 7, రంజిత్ బిల్డింగ్,

మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయెడల చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు.
అన్ని తుప్పుపట్టకుండా చేయునది యొక్కటియే.

వాయిలెన్ డవ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని పం తెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల
మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలను మ్యూనిసిపల్ కలెక్షనరు
వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ
చూచినను వాడుచుండును. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

పోల్ ఏంజిల్స్:-ది పోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అందు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

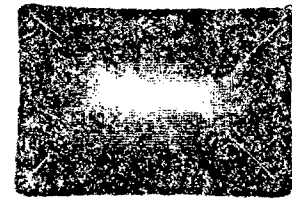
మదరాసు

(నే కామ్యూనికేషన్ గోరువర్షుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విశోదమైన గాలి తలగడలు.

జీటియందును కొకొయ్యయొక్క మరచిలను పిడిక
కావలసినవలె గాలిని నింపుకొని మరను మనుకటికలె తిసి

జీన యెడల మిక్కిలిసాఖ్య
కరమైన తలనిం దగును. ఆ
కర్మర తేనెపప్పును మరనుపిడి
గాలియంతయు పోయినక
జేబులో గాలి నిండియందు
గాని యుంచుకొనవచ్చును
ఇది శోభాధ గలవారికి

ప్రయాణికులకును తదితర ప్రవాస మౌఖ్యమునకును మిగు
ప్రయోజనకరమైనది. పిడి సాంపర్షియంతి సాఖ్యమును పొందును.
తలదిండు 1-కి అణాలు 0.8-0, తపాలపుచ్చి ప్రత్యేకము
(536) చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం 6, కంక జేకే మేట్రిక్ బిల్డింగ్, సామలకాడ శేట, మదరాసు.

విశ్రేణి సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవర్ణి

అపరీక్షిత రక్తమువలన జనించు వాడ్యులులకు
శరీరమునంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను
తొంద్రము, ప్రాత సెప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు వర్మ
కోగములను పోగొట్టును. (38)

మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనోపధి సారసవర్ణి గుణ వియుట నిస్సంశయము.
సావంతుని మువ్వకచ్చినను అన్ని విధములైన వనోపములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధక
మును కార్యసంబంధమును సోపులను పోగొట్టిరక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరాశ్మగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల
కు మందులకు 4 టోన్సు బుడ్డిలో అచ్చుబడును.

పోస్ట్రేటరు.- పి. డి. సావంత్,

44. పననవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Panaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపణ్డితులవారి

అయుర్యేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరహస్య:- లక్షోపలక్షల వైశిష్ట్యము

ఈ లక్ష్మీవిలాస రహస్యములన నిశ్చయమైనట్లుగాను. ఒకే
యొక లక్ష్మీవిలాస రహస్యము సీసా శివయొద్ద నుండెనని
వైశిష్ట్య సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము శర్వాటి లేదని
కామీ సంతోషముగ బల్కగలరు. దినజ్యోతి, మాదక
శాలన జ్యోతి, సన్నిపాతము మొదలగునవి తప్పక గుణ
మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (594-801)

2. శ్రీనివాసలైల:- వైశిష్ట్యములను, పండుల సోపి

పోవుటకును మంచియును. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం.

3. వైశిష్ట్యరహస్య:- దీనిని నేపించినప్పటి నుండియే

మాత్రమున కట్టిక (కలరా) వాంతిలేదీ, కీకలేదీ, అజీర్ణ
లేదును గుణము కాగలరు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.

4. బాలసుఖోదయ:- విద్వలకు బలకాగి; తియ్యదీ

మంతు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ లేదీ, కృత్రిమము, కడు
పుష్టియుండట, అకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణముందు
విద్వల పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0 5-కి 1 ఇళాం.

5. లోకానుభవ మర కస్తూరిమాత్రము:- విద్వలకు మంతు

మృదువైనవారికి, లాలింతలకు ఉత్తమగుణ
కారి. మందము, కడికము, దగ్గు, అజీర్ణము,
కీకలేదీ, పార్శ్వకాయపు, మలబద్ధం, జ్వ
రం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యిం
కననేక రోగములను గుణములేయిన.

250 మాత్రము గల సీసా 0-4-0

రసాణు కర్మతో 5-కి 1-8-0

" " 12-కి 2-18-0

" " 25-కి 5-8-0

కలి కొవడముతోకూడ అనుభవము తెలిగున పంతులగును

శ్రీ నీలా రాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

1919-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 22-వ తేది సోమవారము